

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

► **B**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/43/EK IRÁNYELVE

(2009. május 6.)

a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

(HL L 146., 2009.6.10., 1. o.)

Módosította:

Hivatalos Lap

		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	A Bizottság 2010/80/EU irányelve (2010. november 22.)	L 308	11	2010.11.24.
► <u>M2</u>	A Bizottság 2012/10/EU irányelve (2012. március 22.)	L 85	3	2012.3.24.
► <u>M3</u>	A Bizottság 2012/47/EU irányelve (2012. december 14.)	L 31	43	2013.1.31.
► <u>M4</u>	A Bizottság 2014/18/EU irányelve (2014. január 29.)	L 40	20	2014.2.11.

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/43/EK
IRÁNYELVE**

(2009. május 6.)

**a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére
vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés közös piac létrehozását írja elő, beleértve a tagállamok közötti azon akadályok kiküszöbölését, amelyek az áruk és szolgáltatások szabad áramlását gátolják, és olyan rendszer létesítését, amely biztosítja, hogy a belső piacon ne torzuljon a verseny.
- (2) A Szerződés azon rendelkezései, amelyek a belső piac megteremtésére vonatkoznak, minden díjazás ellenében nyújtott árura és szolgáltatásra alkalmazandók, beleértve a védelmi vonatkozású termékeket is, de nem akadályozzák meg a tagállamokat abban, hogy bizonyos feltételek mellett, egyedi esetekben más intézkedéseket hozzanak, ha azokat saját biztonságuk alapvető érdekeinek védelmében szükségesnek ítélik.
- (3) A tagállamoknak a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferét érintő törvényi, rendeleti és közigazgatási intézkedései helyenként aránytalanok, ami gátolhatja ezen termékek forgalmát és a belső piacon folyó verseny torzulásához vezethet, ezáltal akadályozva az innovációt, az ipari együttműködést és a védelmi piac versenyképességét az Európai Unióban.
- (4) A tagállamok törvényei és rendeletei – azáltal, hogy a védelmi vonatkozású termékek mind harmadik országokba, mind egyéb tagállamokba irányuló kivitelét és terjesztését szigorú ellenőrzési rendszereknek és megszorításoknak vetik alá – általában az emberi jogok, a béke, a biztonság és a stabilitás megőrzésének céljait követik.

⁽¹⁾ A 2008. október 23-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2008. december 16-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. április 23-i határozata.

▼B

- (5) A védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli mozgásának korlátait nem lehet általában véve eltörölni a Szerződés által előírt elvek közvetlen alkalmazásával, amelyek az áruk és szolgáltatások szabad forgalmát szorgalmazzák, mivel ezeket a megszorításokat külön-külön is meg lehet indokolni a Szerződés 30. vagy 296. cikkével összhangban, mely cikkek a tagállamok által továbbra is alkalmazhatóak, amennyiben alkalmazásuk feltételeit teljesítik.
- (6) A tagállamok vonatkozó törvényeit és rendeleteit ezért úgy kell harmonizálni, hogy a belső piac zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében egyszerűsödjön a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzfere. Ez az irányelv csak a védelmi vonatkozású termékek tekintetében érinti a szabályokat és eljárásokat, így nem befolyásolja a tagállamok védelmi vonatkozású termékek transzferére vonatkozó politikáját.
- (7) A tagállamok vonatkozó törvényeit és rendeleteit úgy kell harmonizálni, hogy ne sérüljenek a nemzetközi kötelezettségeik és kötelezettségvállalásaik, valamint a védelmi vonatkozású termékek transzferével vagy exportjával kapcsolatos mérlegelési szabadságuk.
- (8) A tagállamok ezentúl is jogosultak a kormányközi együttműködés további elmélyítésére, ezen irányelv előírásainak tiszteletben tartása mellett.
- (9) Ez az irányelv nem vonatkozik azokra a védelmi vonatkozású termékekre, amelyek csupán áthaladnak a Közösség területén, vagyis amelyekhez nem rendelték a külső árutovábbítási eljárástól eltérő vámjogi sorsot, vagy amelyeket csupán vámszabad területen vagy vámszabad raktáron tároltak, ahol nem kell őket jóváhagyott raktárnyilvántartásban szerepeltetni.
- (10) Ennek az irányelvnek a hatálya az Európai Unió közös katonai listáján⁽¹⁾ szereplő valamennyi védelmi vonatkozású termékre kiterjed, beleértve a részegységeiket és a technológiákat is.
- (11) Ez az irányelv nem sértheti a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés J.3 cikke alapján elfogadott, a gyalogsági aknákról szóló, 1997. november 28-i 97/817/KKBP együttes fellépés⁽²⁾ végrehajtását, illetve a 2008. december 3-án Oslóban aláírt, kazettás lőszerokról szóló egyezmény tagállamok általi ratifikálását és végrehajtását.

⁽¹⁾ HL L 88., 2007.3.29., 58. o.

⁽²⁾ HL L 338., 1997.12.9., 1. o.

▼B

- (12) Az emberi jogok, a béke, a biztonság és a stabilitás megőrzésének céljai, amelyeket a tagállamok általában a védelmi vonatkozású termékek transzferét megszorító törvényekkel és rendeletekkel próbálnak elérni, megkövetelik, hogy az említett termékek Közösségen belüli transzfere továbbra is a származási tagállam engedélyezése, illetve a címzett tagállamra vonatkozó biztosítékok tárgyát képezze.
- (13) Tekintettel az ebben az irányelvben előírt biztosítékokra, melyek az említett célokat szolgálják, a tagállamoknak már nem lenne szükségük arra, hogy újabb korlátozásokat vezessenek be, vagy más korlátozásokat tartsanak életben ugyanezen célok megvalósítására, a Szerződés 30. és 296. cikke értelmében.
- (14) Ez az irányelv nem sértheti a közérdek és közbiztonság védelméhez szükséges rendelkezések alkalmazását. A védelmi vonatkozású termékek természete és jellemzői fényében a közérdek indokai, mint például a közlekedés biztonsága, a tárolás biztonsága, a zavargások kockázata és a bűncselekmények megelőzése különösen fontosak ezen irányelv szempontjából.
- (15) Ez az irányelv nem érinti a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, 1991. június 18-i 91/477/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁾, és különösen a fegyverek Közösségen belüli mozgására vonatkozó alaki követelményeket. Ez az irányelv nem érinti továbbá a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalomba hozatalára és felügyeletére vonatkozó rendelkezések harmonizálásáról szóló, 1993. április 5-i 93/15/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ – különösen a lőszeres szállítására vonatkozó rendelkezések – alkalmazását.
- (16) A védelmi vonatkozású termékek Európai Közösségen belüli bármely transzfere előzetes engedélyhez kötött, mégpedig olyan általános, átfogó vagy egyedi transzferengedélyek formájában, melyeket az a tagállam adott ki vagy tett közzé, melynek területéről a szállító a védelmi vonatkozású termékek transzferét végre kívánja hajtani. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az ebben az irányelvben meghatározott különleges esetekben mentesítsék a védelmi vonatkozású termékek transzferét az előzetes engedélyezés kötelezettsége alól.
- (17) A tagállamoknak lehetőséget kell biztosítani az előzetes engedély megadására vagy elutasítására. Az engedély – összhangban a belső piacot megteremtő elvekkel – az egész Közösségben érvényes; a más tagállamokon keresztül történő áthaladáshoz, illetve az e tagállamok területére történő belépéshez pedig nem szükséges további engedély.
- (18) A tagállamoknak meg kell határozniuk a védelmi vonatkozású termékekre vagy a védelmi vonatkozású termékek kategóriáira vonatkozóan valamennyi transzfertípusra a megfelelő engedély típusát, valamint azt, hogy az egyes transzferengedélyekre mely szabályok és feltételek vonatkoznak, figyelemmel a transzfer érzékenységre.

⁽¹⁾ HL L 256., 1991.9.13., 51. o.

⁽²⁾ HL L 121., 1993.5.15., 20. o.

▼B

- (19) A részegységek tekintetében a tagállamok lehetőség szerint tartózkodnak a kiviteli korlátozások előírásától azáltal, hogy elfogadják a címzett által bemutatott felhasználási nyilatkozatokat, és figyelembe veszik, hogy ezek a részegységek milyen mértékben épülnek be a címzett termékeibe.
- (20) A tagállamok megkülönböztetés-mentesen jelölik ki a transzferengedélyek címzettjeit, kivéve ha a megkülönböztetésre saját alapvető biztonsági érdekeik védelmében szükség van.
- (21) Hogy egyszerűbbé váljon a védelmi vonatkozású termékek transzfere, a tagállamok közlésezik azon általános transzferengedélyeket, amelyekkel minden olyan vállalkozás számára megengedik a védelmi vonatkozású termékek transzferét, amely teljesíti az egyes általános transzferengedélyekben előírt feltételeket.
- (22) A fegyveres erők számára védelmi vonatkozású termékekre szóló általános transzferengedélyt kell közzétenni, hogy jobb legyen az ellátási biztonság azokban a tagállamokban, amelyek a Közösségen belül kívánják az ilyen termékeket beszerezni.
- (23) A tanúsított európai védelmi ipari vállalkozások számára a részegységek transzferét illetően általános transzferengedélyt kell közzétenni, hogy ezek a vállalkozások integrálódni tudjanak, könnyebb legyen számukra az együttműködés, különösen az ellátási láncok optimalizálása és a méretgazdaságosság elősegítése által.
- (24) A kormányközi együttműködési programokban résztvevő tagállamok általános transzferengedélyt tehetnek közzé – az együttműködési program végrehajtásához szükséges védelmi vonatkozású termékek transzferét illetően – olyan címzettek számára, akiknek székhelye más résztvevő tagállamokban található. Ez a résztvevő tagállamokban székhellyel rendelkező vállalkozások számára javítaná a kormányközi együttműködési programokban való részvétel feltételeit.
- (25) A tagállamok további általános transzferengedélyeket tehetnek közzé azokra az esetekre, amelyeknél – a termékek és a címzett természetéből fakadóan – nem fenyegeti komoly veszély az emberi jogok, a béke, a biztonság és a stabilitás megőrzését.
- (26) Amennyiben nincs lehetőség általános transzferengedély közzétételére, a tagállamok az egyedi vállalkozások kérelmére átfogó transzferengedélyeket adnak ki, kivéve az ezen irányelvben meghatározott eseteket. A tagállamok kiadhatnak megújítható átfogó transzferengedélyeket.
- (27) A vállalkozások tájékoztatják az illetékes hatóságokat az általános transzferengedélyek használatáról – egyrészt az emberi jogok, a béke, a biztonság és a stabilitás megőrzése érdekében, másrészt pedig abból a célból, hogy a demokratikus kontroll szellemében a védelmi vonatkozású termékek transzferéről átlátható módon készülhessenek jelentések.

▼B

- (28) A tagállamoknak az általános, átfogó és egyedi transzferengedélyek feltételei meghatározására vonatkozó mozgásterének elég rugalmasnak kell lennie ahhoz, hogy a meglévő nemzetközi exportellenőrzési rendszer keretein belül lehetséges legyen az együttműködés. Mivel a kivitelek engedélyezésére vagy elutasítására vonatkozó döntés az egyes tagállamok mérlegelési szabadságába tartozik, az ilyen jellegű együttműködés az exportpolitikák önkéntes koordinációján alapul.
- (29) A védelmi vonatkozású termékek esetében a származási tagállamban végzett egyedi előzetes ellenőrzések általános utólagos ellenőrzéssel való felváltásának ellensúlyozása érdekében bizalomépítő intézkedéseket kell bevezetni, ideértve az olyan biztosítékokat is, amelyek segítségével elérhető lenne, hogy harmadik országokba kiviteli korlátozások megsértésével ne lehessen védelmi vonatkozású termékeket kivinni. Ezt az elvet azokban az esetekben is tiszteletben kell tartani, amikor a harmadik országba történő kivitel megelőzően több alkalommal is sor kerül a védelmi vonatkozású termékek tagállamok közötti transzferére.
- (30) A tagállamok – a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont⁽¹⁾ keretében, közös kritériumok, valamint az elutasítási értesítési és konzultációs eljárás alkalmazásával – együttműködnek, tekintettel a védelmi vonatkozású termékek harmadik országokba irányuló kiviteléről szóló politikák alkalmazásának egyre inkább egységsülő természetére. Ez az irányelv nem akadályozhatja a tagállamok azon lehetőségét, hogy meghatározzák a védelmi vonatkozású termékek transzferengedélyére vonatkozó feltételeket, beleértve az kivitelre vonatkozó esetleges korlátozásokat, különösen amennyiben ez a közös álláspont keretében való együttműködéshez szükséges.
- (31) A szállítók értesítik a címzetteket a transzferengedélyre vonatkozó korlátozásokról annak érdekében, hogy kialakuljon a címzett abbéli képességébe vetett kölcsönös bizalom, hogy a transzfer után betartja ezeket a korlátozásokat, különösen akkor, ha harmadik országokba irányuló kivitelre vonatkozik a kérelem.
- (32) A vállalkozások döntenek arról, hogy a védelmi vonatkozású termékek általános transzferengedély melletti behozatalából származó előnyök indokolják-e a tanúsítási kérelmet. A vállalkozáscsoportokon belüli transzferek esetén az általános transzferengedélyt meg kellene adni, amennyiben a csoport tagjait tanúsították a székhelyeik szerinti tagállamban.
- (33) A kölcsönös bizalomépítés érdekében közös tanúsítási kritériumokra van szükség, különösen a címzett abbéli képességét illetően, hogy a transzfer után betartja a másik tagállam transzferengedélye alapján kapott, védelmi vonatkozású termékekre vonatkozó kiviteli korlátozásokat.

⁽¹⁾ HL L 335., 2008.12.13., 99. o.

▼B

- (34) A kölcsönös bizalomépítés jegyében a transzfer tárgyát képező védelmi vonatkozású termékek címzettjeinek tartózkodniuk kellene e termékek kivitelétől, amennyiben a transzferengedély kiviteli korlátozásokat tartalmaz.
- (35) Amikor a vállalkozások harmadik országokba irányuló kiviteli engedélyt kérelmeznek, egyúttal arról is nyilatkozatot kell tenniük illetékes hatóságaiknál, hogy alávetették-e magukat a védelmi vonatkozású termék kivitelére vonatkozó, az engedélyt megadó tagállam által kivetett korlátozásoknak. Ebben az összefüggésben fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a 2008/944/KKBP közös álláspontban meghatározott, tagállamok közötti konzultációs mechanizmus rendkívül fontos.
- (36) A vállalkozásoknak a transzferengedély alapján kapott védelmi vonatkozású termék harmadik országba irányuló kivitele időpontjában a Közösség közös külső határán bizonyítaniuk kell az illetékes vámhatóságoknak, hogy rendelkeznek kiviteli engedéllyel.
- (37) A védelmi vonatkozású termékeknek a mellékletben található jegyzékét az Európai Unió közös katonai listájának való szigorú megfelelés mellett kell aktualizálni.
- (38) A kölcsönös bizalom fokozatos kialakítása érdekében a tagállamoknak hatékony intézkedéseket kell meghatározniuk ezen irányelv rendelkezéseinek végrehajtására – beleértve a szankciókat is – különös tekintettel azokra a rendelkezésekre, amelyek előírják, hogy a vállalkozásoknak be kell tartaniuk a tanúsítás közös kritériumait és a transzfer tárgyát képező védelmi vonatkozású termék transzfert követő további használatára vonatkozó korlátozásokat.
- (39) Amennyiben egy tagállamnak jogos kétségei vannak afelől, hogy egy tanúsított címzett betartja-e majd az általános transzferengedélyben előírt feltételeket – vagy amennyiben az engedélyt kiadó tagállam úgy véli, hogy a közérdekre, közbiztonságra vagy alapvető biztonságra vonatkozó érdekei veszélyben vannak – nem csupán a tagállamokat és a Bizottságot kell értesítenie, hanem – tekintettel az emberi jogok, a béke, a biztonság és a stabilitás megőrzését illető felelősségére – átmenetileg fel is kell tudnia függeszteni az erre a címzetre vonatkozó transzferengedélyeket.
- (40) A kölcsönös bizalomépítés jegyében az ennek az irányelvnek való megfelelés érdekében elfogadott törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések alkalmazását késleltetni kellene. Így a tagállamok által meghozott intézkedésekről szóló bizottsági jelentés alapján – amely a tagállamok által benyújtott adatokon alapul – még a rendelkezések alkalmazása előtt értékelni lehetne az elért haladást.
- (41) Ezen irányelv alkalmazásáról a Bizottság rendszeresen jelentést készít, melyet adott esetben jogalkotási javaslatok is kísérhetnek.

▼B

- (42) Ez az irányelv nem érinti a Belgium és Luxemburg, valamint a Belgium, Luxemburg és Hollandia közötti regionális unióknak a Szerződés 306. cikke szerinti létét vagy létrehozását.
- (43) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében való egyszerűsítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani a jelenlegi engedélyezési eljárások sokfélesége és a transzferok határokon átnyúló jellege miatt, és ezért az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (44) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (45) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy módosítsa a mellékletet. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak, és az irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányulnak, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (46) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás ⁽²⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsék el saját táblázataikat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé,

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

(1) Ezen irányelv célja a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó szabályok és eljárások egyszerűsítése a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében.

(2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok védelmi vonatkozású termékek exportjára vonatkozó mérlegelési szabadságát.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽²⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

▼B

(3) Ezt az irányelvet a Szerződés 30. és 296. cikke szerint hajtják végre.

(4) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy az irányelv előírásainak tiszteletben tartása mellett kormányközi együttműködést folytassanak vagy fejlesszenek tovább.

*2. cikk***Hatály**

Ez az irányelv a mellékletben felsorolt védelmi vonatkozású termékekre vonatkozik.

*3. cikk***Fogalommeghatározások**

Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „védelmi vonatkozású termék”: a mellékletben felsorolt termékek;
2. „transzfer”: védelmi vonatkozású termék átadása vagy szállítása egy szállító és egy valamely másik tagállamban található címzett között;
3. „szállító”: az a Közösségben letelepedett jogi vagy természetes személy, aki jogilag felelős a transzferért;
4. „címzett”: az a Közösségben letelepedett jogi vagy természetes személy, aki jogilag felelős a transzfer átvételéért;
5. „transzferengedély”: a szállítók valamely tagállam nemzeti hatósága általi felhatalmazása a védelmi vonatkozású termékeknek egy másik tagállambeli címzett számára történő transzferére;
6. „kiviteli engedély”: a védelmi vonatkozású termékek valamely harmadik országbeli jogi vagy természetes személy számára történő szállítására való felhatalmazás;
7. „áthaladás”: védelmi vonatkozású termékek egy vagy több, a származási és a címzett tagállamon kívüli tagállamon keresztül való szállítása.

II. FEJEZET
TRANSZFERENGEDELYEK

4. cikk

Általános rendelkezések

(1) A védelmi vonatkozású termékek tagállamok közötti transzfere előzetes engedély tárgyát képezi. A közbiztonság vagy közérdek védelméhez, például többek között a közlekedés biztonságához szükséges rendelkezések alkalmazásának sérelme nélkül a védelmi vonatkozású termékek más tagállamokon keresztül való áthaladása vagy más – a címzett tartózkodási helye szerinti – tagállamok területére történő bevitel nem kötődik a tagállamok további engedélyéhez.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok mentesíthetik a védelmi vonatkozású termékek transzferét az előzetes engedélyezés (1) bekezdésben előírt kötelezettsége alól, amennyiben:

- a) a szállító vagy a címzett kormányzati szerv vagy a fegyveres erők része;
- b) a szállítást tevékenységei teljesítéséhez az Európai Unió, a NATO, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség vagy egyéb kormányközi szervezet végezte;
- c) a transzfer a tagállamok közötti együttműködéssel zajló fegyverkezési program végrehajtásához szükséges;
- d) a transzfer katasztrófa esetén nyújtott humanitárius segítséghez vagy vészhelyzet esetén nyújtott adományhoz kapcsolódik; vagy
- e) a transzfer javításhoz, karbantartáshoz, kiállításához, bemutatóhoz vagy ezeket követően szükséges.

(3) Tagállam kérelme alapján vagy saját kezdeményezésére a Bizottság módosíthatja a (2) bekezdést, hogy az tartalmazza a következő eseteket:

- a) a transzfer olyan feltételekkel valósul meg, hogy nem befolyásolja a közérdeket vagy a közbiztonságot,
- b) az előzetes engedélyre irányuló kötelezettség már nem összeegyeztethető a tagállamok ezen irányelv elfogadása utáni nemzetközi kötelezettségeivel, vagy
- c) a transzfer az 1. cikk (4) bekezdésében említett kormányközi együttműködéshez szükséges.

Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására vonatkozó ezen intézkedéseket a 2006/12/EK irányelv 14. cikkének (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

▼B

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a területükről védelmi vonatkozású termékeket más tagállamba átszállítani kívánó szállítók általános transzferengedélyeket használhassanak, vagy átfogó vagy egyedi transzferengedélyekért folyamodhassanak az 5., 6. és 7. cikk értelmében.

(5) A tagállamok e cikk, valamint az 5., 6. és 7. cikk rendelkezései alapján határozzák meg, hogy milyen típusú engedélyt adnak ki a védelmi vonatkozású termékekre vagy a védelmi vonatkozású termékek kategóriáira.

(6) A tagállamok meghatározzák a transzferengedélyek valamennyi feltételét, ideértve bármely egyedi korlátozást is, amelyek a védelmi vonatkozású termékek harmadik országbeli jogi vagy természetes személyek számára történő kivételére vonatkoznak, figyelembe véve többek között a transzfer jelentette kockázatot az emberi jogok, a béke, a biztonság és a stabilitás megőrzésére nézve. A közösségi jog betartása mellett a tagállamok élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy végfelhasználói biztosítékot – többek között végfelhasználói tanúsítványt – kérnek.

(7) A tagállamok a részegységekre vonatkozó transzferengedélybe foglalandó feltételeket a transzfer érzékenységeinek értékelése alapján határozzák meg, melyet többek között a következő kritériumok szerint végeznek:

- a) a részegységek jellege azokhoz a termékekhez mérten, amelyekbe beépítik őket, valamint a késztermékek bármilyen olyan végfelhasználáshoz képest, amely aggodalomra adhat okot;
- b) a részegységek jelentősége azokhoz a termékekhez mérten, amelyekbe beépítik őket.

(8) Amennyiben a címzett bemutatja a felhasználási nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy az adott transzferengedély tárgyát képező részegységek a saját termékeibe vannak beépítve vagy azokat oda építi be, melyeket ezért ebben az állapotukban később már nem lehet transzferálni vagy exportálni – kivéve karbantartás vagy javítás céljából –, a tagállamok tartózkodnak a részegységekre vonatkozó kiviteli korlátozások meghozatalától, hacsak nem tekintik a részegységek transzferét érzékeny természetűnek.

(9) A tagállamok saját biztonsági érdekeik, a közrend vagy közbiztonság védelmében, vagy az engedélyben foglalt feltételek teljesítésének elmaradása miatt bármikor visszavonhatják a már kiadott transzferengedélyeket, vagy felfüggeszthetik, illetve korlátozhatják használatukat.

*5. cikk***Általános transzferengedélyek**

(1) A tagállamok általános transzferengedélyeket tesznek közzé, amelyekkel közvetlenül hatalmazzák fel a területükön székhellyel rendelkező, valamint az engedélyben foglalt feltételeknek megfelelő szállítókat arra, hogy egy másik tagállambeli címzettek kategóriája vagy kategóriái számára az engedélyben meghatározandó védelmi vonatkozású termékek transzferét hajtsák végre.

▼B

(2) A 4. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül a transzferengedélyeket legalább az alábbi esetekben közzé kell tenni:

- a) a címzett valamelyik tagállam fegyveres erőinek, vagy védelmi területen működő, valamely tagállam fegyveres erőinek kizárólagos használatára beszerzést végző szerződő hatóság része;
- b) a címzett a 9. cikknek megfelelően tanúsított vállalkozás;
- c) a transzferre bemutatók, értékelések és kiállítások céljából kerül sor;
- d) a transzferre karbantartás és javítás céljából kerül sor, amennyiben a címzett a védelmi vonatkozású termékek eredeti szállítója.

(3) A legalább egy vagy több védelmi vonatkozású termék fejlesztését, előállítását és használatát érintő, tagállamok közti kormányközi együttműködési programokban résztvevő tagállamok általános transzferengedélyt tehetnek közzé az együttműködési programban résztvevő tagállamok számára történő transzfereket illetően, amely transzferek az együttműködési program végrehajtásához szükséges védelmi vonatkozású termékekből állnak.

(4) A tagállamok ezen irányelv egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül meghatározhatják az általános transzferengedély első felhasználását megelőző regisztráció feltételeit.

*6. cikk***Átfogó transzferengedélyek**

(1) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az egyedi szállító kérelme alapján átfogó transzferengedélyeket adnak ki, amelyekkel védelmi vonatkozású termékek egy vagy több másik tagállambeli címzett számára történő transzferét engedélyezik.

(2) A tagállamok minden egyes átfogó transzferengedélyben meghatározzák, hogy mely védelmi vonatkozású termékek vagy azoknak mely kategóriái tartoznak az átfogó transzferengedély hatálya alá, és hogy kik az engedélyezett címzettek vagy címzettek kategóriái.

Az átfogó transzferengedélyt három évre adják, amelyet az érintett tagállam meghosszabbíthat.

*7. cikk***Egyedi transzferengedélyek**

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az egyedi szállító kérelme alapján egyedi engedélyeket adnak ki, amelyekkel a konkrét védelmi vonatkozású termékek konkrét mennyiségének csak egy címzett számára történő egyetlen – egy vagy több szállítmányt tartalmazó – transzferét engedélyezik, amennyiben:

- a) az engedélykérelem egyetlen transzferre korlátozódik;

▼B

- b) a tagállam saját biztonsági érdekeinek védelme érdekében vagy közérdekű okból van szükség az egyedi transzferengedélyre;
- c) amennyiben a tagállamok nemzetközi kötelességeinek és kötelezettségeinek való megfelelés miatt szükséges; vagy
- d) amennyiben a tagállamnak nyomós oka van azt feltételezni, hogy a szállító nem lesz képes eleget tenni az átfogó transzferengedély megadásához szükséges feltételeknek.

III. FEJEZET

A TRANSZFERT KÖVETŐ TÁJÉKOZTATÁS, TANÚSÍTÁS ÉS KIVITEL

8. cikk

A szállítók tájékoztatási kötelezettsége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a védelmi vonatkozású termékek szállítói tájékoztassák a címzetteket a védelmi vonatkozású termékek végfelhasználásával vagy kivitelével kapcsolatos transzferengedélyben foglalt feltételekről, beleértve a korlátozásokat is.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szállítók az általános transzferengedély használatára irányuló szándékukról első alkalommal időben értesítsék azon tagállam illetékes hatóságait, amelyek területéről védelmi vonatkozású termékeket kívánnak szállítani. A tagállamok további információkat kérhetnek az engedéllyel szállított védelmi vonatkozású termékekről.

(3) A tagállamok biztosítják és rendszeresen ellenőrzik, hogy a szállítók az érintett tagállamban hatályos jogszabályoknak megfelelően részletes és teljes körű nyilvántartást vezessenek transzfereikről, és meghatározzák az általános, átfogó és egyedi transzferengedélyek használatához kapcsolódó jelentési kötelezettségeket. A nyilvántartás részét képezik az alábbi adatokat tartalmazó kereskedelmi dokumentumok is:

- a) a védelmi vonatkozású termék leírása és hivatkozása a melléklet alapján;
- b) a védelmi vonatkozású termékek mennyisége és értéke;
- c) a transzfer dátumai;
- d) a szállító és a címzett neve és címe;
- e) amennyiben ismert, a védelmi vonatkozású termék végfelhasználása és végfelhasználója; és

▼B

f) annak igazolása, hogy a védelmi vonatkozású termékek címzettjét tájékoztatták a transzferengedélyben foglalt kiviteli korlátozásról.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a szállítók a (3) bekezdésben említett nyilvántartásokat legalább az adott tagállamban hatályos vonatkozó nemzeti jog által a gazdasági szereplők számára előírt dokumentum-megőrzési idővel megegyező ideig, de mindenesetre legalább annak a naptári évnek a végétől számított három évig megőrzik, amelyben a transzferre sor került. Ezeket a nyilvántartásokat kérésre be kell mutatni azon tagállam illetékes hatóságainak, amelynek területéről a védelmi vonatkozású termékeket szállították.

*9. cikk***Tanúsítás**

(1) A tagállamok kijelölik azokat az illetékes hatóságokat, amelyek feladata az adott tagállam területén székhellyel rendelkező azon címzettek tanúsítása, amelyek az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében más tagállam engedélye alapján védelmi vonatkozású termékeket fogadnak.

(2) A tanúsítás során elsősorban azt állapítják meg, hogy a címzett vállalkozás megbízható-e, különösen valamely másik tagállam által kiadott transzferengedéllyel megkapott védelmi vonatkozású termékekhez kötődő kiviteli korlátozások betartásának tekintetében. A címzett vállalat megbízhatóságát az alábbi kritériumok szerint állapítják meg:

a) bizonyított tapasztalat a védelmi tevékenységek terén, figyelembe véve elsősorban a vállalkozás exporttilalmaknak való megfelelésének igazolását, az idevágó bírósági határozatokat, a védelmi vonatkozású termékek gyártására és forgalmazására vonatkozó felhatalmazást, és tapasztalt vezetői személyzet alkalmazását;

b) védelmi vonatkozású termékekkel kapcsolatos, jelentős ipari tevékenység a Közösségen belül, különösen rendszer-/alrendszer-integrációs képesség;

c) egy vezető pozícióban levő munkatárs kinevezése, aki személyesen felel a transzferekért és a kivitelekért;

d) a vállalkozásnak a c) pontban említett vezető munkatársa által aláírt írásbeli kötelezettség-vállalása, amelyben a vállalkozás kötelezi magát arra, hogy megtesz minden szükséges lépést bármely neki szállított részegység vagy termék végfelhasználására vonatkozó különleges feltétel betartásához és végrehajtásához;

e) a vállalkozásnak a c) pontban említett vezető munkatársa által aláírt írásbeli kötelezettség-vállalása, hogy kérdések és vizsgálatok esetén az illetékes hatóságokat kellő részletességgel tájékoztatja valamennyi kivitt, transzferált vagy egy másik tagállam transzferengedélye alapján kapott termék végfelhasználóiról és végfelhasználásáról; és

▼B

f) a vállalkozásnál alkalmazott belső megfelelési program vagy transzfer- és kivitelkezelési rendszer leírása, melyet a c) pontban említett vezető munkatárs írt alá. A leírás részletes adatokkal szolgál a transzferek és a kivitel kezelésére elkülönített szervezési, humán és technikai erőforrásokról, az elszámoltathatóság rendjéről a vállalkozás szerkezetében, a belső ellenőrzési eljárásokról, a figyelemfelkeltő intézkedésekről és a személyzet továbbképzéséről, a fizikai és műszaki biztonsági rendelkezésekről, valamint a transzferekről és kivitelekről vezetett nyilvántartásról és azok nyomon követhetőségéről.

(3) A tanúsítványok az alábbi adatokat tartalmazzák:

- a) a tanúsítványt kiállító illetékes hatóság;
- b) a címzett neve és címe;
- c) a címzettnek a (2) bekezdésben hivatkozott kritériumoknak való megfeleléséről szóló nyilatkozat; és
- d) a tanúsítvány kiállításának dátuma és érvényességi ideje.

A tanúsítványnak a d) pontban említett érvényességi ideje nem haladhatja meg az öt évet.

(4) A tanúsítványok további feltételekhez is köthetők, összefüggésben az alábbiakkal:

- a) a (2) bekezdésben említett kritériumoknak való megfelelés igazolására kért információ átadása;
- b) a tanúsítvány felfüggesztése vagy visszavonása.

(5) Az illetékes hatóságok legalább háromévente ellenőrzik, hogy a címzett megfelel-e a 2. bekezdésben hivatkozott kritériumoknak és a 4. bekezdésben említett tanúsítványokkal járó bármely feltételnek.

(6) A tagállamok elismerik a más tagállamokban az irányelvnek megfelelően kiadott tanúsítványokat.

(7) Amennyiben egy illetékes hatóság megállapítja, hogy a tanúsítvány birtokosa, akinek székhelye az érintett tagállam területén található, már nem felel meg a (2) bekezdésben hivatkozott kritériumoknak és a (4) bekezdésben említett bármely feltételnek, meghozza a megfelelő intézkedéseket. Ezen intézkedések magukban foglalhatják a tanúsítvány visszavonását is. Az illetékes hatóság tájékoztatja döntéséről a Bizottságot és a többi tagállamot.

(8) A tagállamok rendszeresen közzéteszik és aktualizálják a tanúsított címzettek jegyzékét, és erről tájékoztatják a Bizottságot, az Európai Parlamentet és a tagállamokat.

A Bizottság honlapján közzéteszi a tagállamok által tanúsított címzettek központi nyilvántartását.

*10. cikk***Kiviteli korlátozások**

A tagállamok biztosítják, hogy amikor a védelmi vonatkozású termékek címzettjei kiviteli engedélyért folyamodnak, nyilatkozzanak az illetékes hatóságok előtt arról, hogy betartották a korlátozásokra vonatkozó feltételeket, amennyiben a valamely másik tagállam által kiadott transzferengedéllyel kapott termékekre kiviteli korlátozások vannak érvényben, illetve ha megkapták a származási tagállam előírt hozzájárulását.

IV. FEJEZET

VÁMELJÁRÁSOK ÉS KÖZIGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS*11. cikk***Vámeljárások**

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a védelmi vonatkozású termékek kivitelével kapcsolatos vámeljárással a kiviteli engedélyt kezelő vámhivatalnál az exportőr igazolja, hogy a szükséges kiviteli engedélyt beszerezte.

(2) A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ sérelme nélkül a tagállam 30 munkanapot meg nem haladó időtartamra felfüggesztheti a területéről történő kiviteli eljárás folyamatát, vagy szükség esetén más módon is megakadályozhatja, hogy a transzferengedéllyel valamely más tagállamból kapott védelmi vonatkozású termékek, melyeket később más védelmi vonatkozású termékbe építettek be, területéről elhagyják a Közösséget, ha úgy véli, hogy:

- a) a kiviteli engedély megadása idején fontos információkat nem vettek figyelembe; vagy
- b) a kiviteli engedély megadása óta a körülmények jelentősen megváltoztak.

(3) A tagállamok előírhatják, hogy a védelmi vonatkozású termékek kiviteli vámkezelését csak az arra felhatalmazott vámhivatalok végezhessék.

(4) Azok a tagállamok, amelyek élnek a (3) bekezdésben biztosított lehetőséggel, tájékoztatják a Bizottságot a felhatalmazott vámhivatalokról. A Bizottság ezt az információt közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjának C* sorozatában.

⁽¹⁾ HL L 302., 1992.10.19., 1. o.

▼B*12. cikk***Információcsere**

A Bizottsággal közösen fellépve a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az illetékes nemzeti hatóságok közötti közvetlen együttműködés és információcsere megteremtésére.

V. FEJEZET

**A VÉDELMI VONATKOZÁSÚ TERMÉKEK JEGYZÉKÉNEK
FRISSÍTÉSE***13. cikk***A melléklet kiigazítása**

(1) A Bizottság frissíti a védelmi vonatkozású termékek mellékletben található jegyzékét, hogy az szigorúan megfeleljen az Európai Unió közös katonai listájának.

(2) Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló intézkedéseket az 14. cikk (2) bekezdésében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

*14. cikk***A bizottság eljárása**

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel 8. cikkének rendelkezéseire.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK*15. cikk***Védintézkedések**

(1) Amennyiben az engedélyt kiadó tagállam úgy véli, hogy komoly a kockázata annak, hogy egy másik tagállamban a 9. cikkel összhangban tanúsított címzett nem tartja be az általános transzferengedélyben foglalt feltételek valamelyikét, vagy úgy ítéli meg, hogy a közérdeke, közbiztonsága vagy alapvető biztonsági érdekei sérülnek, tájékoztatja a másik tagállamot, és kéri a helyzet kivizsgálását.

(2) Amennyiben az engedélyt kiadó tagállamnak továbbra is az (1) bekezdésben említett kétségei vannak, átmenetileg felfüggesztheti ezen címzettek vonatkozásában az általános transzferengedélyt. A védintézkedés meghozatalának okairól tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot. A védintézkedést meghozó tagállam feloldhatja a védintézkedést, ha nem tartja többé indokoltnak.

*16. cikk***Szankciók**

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv végrehajtása céljából elfogadott rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, különösen olyan esetekre vonatkozóan, amikor hamis vagy hiányos információkat szolgáltatnak a 8. cikk (1) bekezdése vagy a 10. cikk alapján a transzferengedélyben foglalt kiviteli korlátozások betartásával kapcsolatban. A tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek a fenti szabályok végrehajtásának biztosítása érdekében. A megállapított szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

*17. cikk***Felülvizsgálat és jelentéstétel**

(1) A Bizottság 2012. június 30-ig jelentést készít a tagállamok által ezen irányelv átültetése céljából meghozott intézkedésekről, különös tekintettel a 9–12. és a 15. cikkre.

(2) A Bizottság 2016. június 30-ig felülvizsgálja ezen irányelv végrehajtását, és arról jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára. Értékeli, hogy az irányelv elérte-e és ha igen milyen mértékben céljait, többek között a belső piac működése tekintetében. Jelentésében a Bizottság felülvizsgálja ezen irányelv 9–12. és 15. cikkét, és értékeli ezen irányelvnek az európai védelmieszköz-piac fejlődésére, valamint az európai védelmi ipari és technológiai bázisra gyakorolt hatását, tekintettel többek között a kis- és középvállalkozások helyzetére. Ezt a jelentést, amennyiben szükséges, jogalkotási javaslat kíséri.

*18. cikk***Átültetés nemzeti jogba**

(1) A tagállamok legkésőbb 2011. június 30-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Ezeket a rendelkezéseket 2012. június 30-tól alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyet az irányelv hatálya alá tartozó területen fogadnak el.

▼B

19. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

20. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

▼ **M4**

MELLÉKLET

A VÉDELMI VONATKOZÁSÚ TERMÉKEK JEGYZÉKE

1. megjegyzés: Az »idézőjelben« szereplő kifejezések rögzített fogalmak; lásd az e listához csatolt »Az e listában használt kifejezések fogalom-meghatározásai« című részt.

2. megjegyzés: A vegyi anyagok helyenként névvel, illetőleg CAS-számmal vannak felsorolva. A lista az azonos szerkezeti képletű vegyi anyagokra vonatkozik (beleértve a hidrátokat is), függetlenül elnevezésüktől és CAS-számuktól. A CAS-számok feltüntetésének célja, hogy segítsenek az adott vegyi anyag vagy keverék azonosításában, tekintet nélkül a nomenklatúrára. A CAS-szám nem használható egyedi azonosítóként, mivel a felsorolt vegyi anyagok egyes formáinak különböző CAS-számuk van, és a felsorolt vegyi anyagot tartalmazó keverékeknek is különböző CAS-számuk lehet.

ML1. Sima csövű fegyverek 20 mm-nél kisebb kaliberrel, más kézi-fegyverek és automata fegyverek 12,7 mm (0,50 hüvelyk/inch) vagy kisebb kaliberrel és tartozékok a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek:

Megjegyzés: Az ML1. fejezet nem vonatkozik:

- a) a kifejezetten vaktöltényhez tervezett tűzfegyverekre és azokra, amelyek alkalmatlanok lövedék kilövésére;
- b) azokra a tűzfegyverekre, amelyeket kifejezetten a legfeljebb 500 m hatótávolságú, kikötött végű, robbanótöltetet vagy kommunikációs csatornát nem tartalmazó, irányított lövedékek indítására terveztek;
- c) azokra a fegyverekre, amelyek nem központi gyújtású lőszert használnak és nem teljesen automatikus tüzelési rendszerűek.

a) puskák és kombinált fegyverek, kézfegyverek, géppuskák, géppisztolyok és sorozatvetők;

Megjegyzés: Az ML1. fejezet a) pontja nem vonatkozik a következőkre:

- a) az 1938 előtt gyártott puskák és kombinált fegyverek;
- b) az eredetileg 1890 előtt gyártott puskák és kombinált fegyverek másolatai;
- c) az 1890 előtt gyártott kézfegyverek, sorozatvetők és géppuskák és azok másolatai;

b) sima csövű fegyverek, a következők szerint:

1. kifejezetten katonai használatra tervezett sima csövű fegyverek;

2. más sima csövű fegyverek, a következők szerint:

- a) teljesen automata típushoz tartozó fegyverek;
- b) félautomata és pumpás működtetésű típushoz tartozó fegyverek;

Megjegyzés: Az ML1. fejezet b) pontja nem vonatkozik a következőkre:

- a) az 1938 előtt gyártott sima csövű fegyverek;

▼ **M4**

- b) az eredetileg 1890 előtt gyártott sima csövű fegyverek másolatai;
- c) a vadászati és sport célra használt sima csövű fegyverek. Ezek a fegyverek nem lehetnek kifejezetten katonai célra tervezve vagy automata tüzelési rendszerűek;
- d) a kifejezetten az alábbi célok bármelyikére tervezett sima csövű fegyverek:
1. háziállatok levágása;
  2. állatok elkábítása;
  3. szeizmikus vizsgálatok;
  4. ipari lövedékek kilövése; vagy
  5. rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k) hatástalanítása.

NB.: A hatástalanító eszközök tekintetében lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének ML4. fejezetét és 1A006. pontját.

- c) hüvely nélküli lőszerrel működő fegyverek;
- d) az ML1. fejezet a), b) és c) pontjában meghatározott fegyverek leszerelhető tölténytárai, hangtompítói, az ilyen fegyverekhez tartozó különleges fegyverállványok, optikai fegyver-célzókészülékek és lángrejtők.

Megjegyzés: Az ML1. fejezet d) pontja nem vonatkozik az elektronikus képfeldolgozás nélküli legfeljebb kilencszeres nagyítású, optikai fegyver-célzókészülékekre, amennyiben azokat nem kimondottan katonai felhasználás céljából tervezték vagy alakították át, vagy amennyiben azok nem tartalmaznak kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hajszálvonal-hálózatos lemezeket.

ML2. 20 mm és ennél nagyobb kaliberű sima csövű fegyverek, más fegyverek és fegyverzetek 12,7 mm-nél (0,5 hüvelyk/inch) nagyobb kaliberrel, tüzetők és tartozékok, és az azokhoz tervezett különleges részegységek, a következők szerint:

- a) Ágyúk, tarackok, gépágyúk, aknavetők, páncéltörő (tankelhárító) fegyverek, sorozatvetők, katonai lángszórók, puskák, hátrasiklás nélküli löfegyverek, sima csövű fegyverek és az ezekhez tartozó lángrejtő eszközök.

1. megjegyzés: Az ML2. fejezet a) pontja magában foglalja a porlasztókat, adagolókat, tároló tartályokat, és más különlegesen tervezett részegységeket is, amelyek az ML2. fejezet a) pontjában meghatározott berendezések folyékony hajtóanyag tölteteihez használatosak.

2. megjegyzés: Az ML2. fejezet a) pontja nem vonatkozik a következőkre:

- a) az 1938 előtt gyártott puskák, sima csövű fegyverek és kombinált fegyverek;
- b) az eredetileg 1890 előtt gyártott puskák, sima csövű fegyverek és kombinált fegyverek másolatai;
- c) az 1890 előtt gyártott ágyúk, tarackok, gépágyúk és aknavetők;

▼ **M4**

d) a vadászati és sport célra használt sima csövű fegyverek. Ezek a fegyverek nem lehetnek kifejezetten katonai célra tervezve vagy automata tüzelési rendszerűek;

e) a kifejezetten az alábbi célok bármelyikére tervezett sima csövű fegyverek:

1. háziállatok levágása;

2. állatok elkábítása;

3. szeizmikus vizsgálatok;

4. ipari lövedékek kilövése; vagy

5. rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k) hatástalanítása.

NB.: A hatástalanító eszközök tekintetében lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének ML4. fejezetét és 1.A.006. pontját;

f) a legfeljebb 500 m hatótávolságú, kikötött végű, robbanó töltetet vagy kommunikációs csatornát nem tartalmazó, irányított lövedékek kézi indítói.

b) Füst, gáz és pirotechnikai vetők vagy generátorok, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át.

Megjegyzés: Az ML2. fejezet b) pontja nem vonatkozik a jelzőpisztolyra.

c) Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező fegyverirányzék és fegyverirányzék-rögzítő szerelések:

1. kifejezetten katonai használatra tervezték; és

2. kifejezetten az ML2. fejezet a) pontjában meghatározott fegyverekhez tervezték.

d) A kifejezetten az ML2. fejezet a) pontjában felsorolt fegyverekhez tervezett fegyverállványok és leszerelhető tölténytáruk.

ML3.

Lőszer és mechanikus gyújtószerkezetek, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint:

a) az ML1., ML2. vagy ML12. pontban meghatározott fegyverek és fegyverzetek lőszerai;

b) az ML3. fejezet a) pontjában meghatározott, kifejezetten lőszerre tervezett gyújtószerkezetek.

1. megjegyzés: A kifejezetten e célra tervezett, az ML3. fejezetben meghatározott alkatrészek felölelik az alábbiakat:

a) fém- vagy műanyag termékek, mint például gyújtószerkezetek, golyó csészék, hüvely-csatlakozók, forgó hevederek és lőszer fém alkatrészei;

b) biztosító és élesítő eszközök, gyújtószerkezetek, szenzorok és robbantást kiváltó eszközök;

c) egyszeri működésű, nagy teljesítményű tápegységek;

▼ **M4**

- d) éghető töltényhüvelyek;
- e) lőszer, többek között kazettás aknák, bombák és végfázis-vezérlésű lövedékek.

2. megjegyzés: Az ML3. fejezet a) pontja nem vonatkozik azon lőszerre, amely lövedék nélkül kerül leperemezésre (vaktöltény), valamint az átluggatott löporkamrás vaklőszerre.

3. megjegyzés: Az ML3. fejezet nem vonatkozik azon lőszerre, amelyet kifejezetten az alábbi célra terveztek:

- a) jelzés;
- b) madárriasztás; vagy
- c) olajkút gázfáklya begyújtása.

ML4. **Bombák, torpedók, nem irányított és irányított rakéták, más robbanó eszközök és töltetek, valamint a hozzájuk tartozó eszközök és részegységek a következő felsorolás szerint, továbbá a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:**

NB 1: Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet.

NB 2: A légi járművek rakétavédelmi rendszerei (AMPS) vonatkozásában lásd az ML4. fejezet c) pontját.

- a) Kifejezetten katonai célra kifejlesztett bombák, torpedók, gránátok, füstgránátok, nem irányított rakéták (reaktív töltetek), aknák, irányított rakéták, mélységi robbanó töltetek, romboló eszközök, romboló készletek, »pirotechnikai eszközök«, töltetek és szimulátorok (berendezések, amelyek a felsorolt eszközök jellemzőit szimulálják).

Megjegyzés: Az ML4. fejezet a) pontja magában foglal:

- a) füstgránátokat, gyújtóbombákat, gyújtóbombákat és robbanó eszközöket;
  - b) rakétahajtómű fúvókákat és visszatérő szerkezetek orrkúpjait.
- b) Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező berendezések:
1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték; és
  2. kifejezetten az alábbiak bármelyikével összefüggő »tevékenység« céljára tervezték:
    - a) az ML4. fejezet a) pontjában meghatározott eszközök valamelyike; vagy
    - b) rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k).

Műszaki megjegyzés:

Az ML4. fejezet b)2. pontjának alkalmazásában a »tevékenység« a következőkre vonatkozik: kezelés, indítás, telepítés, irányítás, leszerelés, robbantás, működtetés, egyszeri üzemeltetésre való energiaellátás, csapdává alakítás, zavarás, keresés, felfedés, leállítás vagy megsemmisítés.

1. megjegyzés: Az ML4. fejezet b) pontja magában foglal:

- a) mobil gázcseppfolyósító berendezést, amely naponta min. 1 000 kg gáznak a folyékony alakban történő előállítására alkalmas;
- b) úszóképes villamos vezeték, amely mágneses aknák felszedésére alkalmas.

▼ **M4**

c) Légi járművek rakétavédelmi rendszerei (AMPS).

Megjegyzés: Az ML4. fejezet c) pontja nem vonatkozik az alábbiak mindegyikével rendelkező AMPS-ekre:

- a) Az alábbi rakétajelző érzékelők bármelyike:
1. 100 és 400 nm közötti érzékelési csúcsteljesítménnyel rendelkező passzív érzékelők; vagy
  2. aktív pulzált doppler rakétajelző érzékelők.
- b) Ellentevékenységet generáló kiszóró rendszerek.
- c) Látható és infravörös jelet egyaránt kibocsátó világítótestek a föld-levegő rakéták eltérítésére; és
- d) »Polgári légi járműre« felszerelt AMPS, amely az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkezik:
1. az AMPS csak olyan konkrét »polgári légi járművön« működtethető, amelybe az adott konkrét AMPS-t beszerelték, és amely rendelkezik az alábbiak valamelyikével:
    - a) polgári típusú minősítéssel; vagy
    - b) azzal egyenrangú, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által elismert okmánnyal;
  2. az AMPS a »szoftverhez« való jogosulatlan hozzáférés megakadályozására szolgáló védelmet alkalmaz; és
  3. az AMPS rendelkezik olyan aktív mechanizmussal, amely megakadályozza a rendszer működését, ha azt eltávolították abból a »polgári légi járműből«, amelyikbe eredetileg beszerelték.

ML5. **Kifejezetten katonai célra tervezett tűzvezető, és kapcsolódó készültségi és riasztó eszközök, továbbá a kapcsolódó rendszerek, teszt és illesztő és ellentevékenység berendezései és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és szerelvények a következők szerint:**

- a) fegyverirányzók, bombavető számítógépek, lövegbeállító irányzó berendezések és fegyverzetirányító rendszerek;
- b) célfelderítő, -megjelölő, távolságmérő, megfigyelő vagy rávezető rendszerek; felderítés, adatfúzió, felismerés vagy azonosítás berendezései és szenzor integrációs berendezések;
- c) az ML5. fejezet a) és b) pontjában meghatározott eszközök elleni ellentevékenység eszközei;

Megjegyzés: Az ML5. fejezet c) pontjának alkalmazásában az ellentevékenység eszközei közé tartoznak a felderítő berendezések is.

- d) az ML5. fejezet a), b) vagy c) pontjában meghatározott eszközök kipróbálásához vagy illesztéséhez használatos berendezések, amelyeket kifejezetten e célra terveztek.

ML6. **Szárazföldi járművek és részegységeik, a következők szerint:**

NB.: Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet.

- a) Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy arra átalakított szárazföldi járművek és részegységeik.

▼ **M4**

Az ML6. fejezet a) pontja alkalmazásában a szárazföldi járművek kifejezés magában foglalja a pótkocsikat is.

- b) Egyéb szárazföldi járművek és részegységeik, a következők szerint:
1. Az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező járművek:
    - a) járművek, amelyeket a III. szint (lásd: NIJ 0108.01, 1985. szeptember, vagy a megfelelő nemzeti szabvány) szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosító anyagokkal vagy részegységekkel gyártottak vagy láttak el;
    - b) olyan hajtómű, amely egyszerre hajtja meg mindkét elülső és hátulsó kereket, az olyan járműveket is beleértve, amelyek teherszállítás céljára további kerekekkel rendelkeznek, függetlenül attól, hogy azokat meghajtják-e vagy sem;
    - c) a jármű teljes (bruttó) súlya meghaladja a 4 500 kg-ot; és
    - d) terepjáró használatra tervezték vagy alakították át.
  2. Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező részegységek:
    - a) kifejezetten az ML6. fejezet b)1. pontjában meghatározott járművekhez tervezték; és
    - b) a III. szint (lásd: NIJ 0108.01, 1985. szeptember, vagy a megfelelő nemzeti szabvány) szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosít.

NB: Lásd még az ML13. fejezet a) pontját.

1. megjegyzés: *Az ML6. fejezet a) pontja magában foglalja az alábbiakat:*

- a) *harckocsik és más katonai fegyverzettel ellátott járművek, valamint fegyverek rögzítésre szolgáló előkészítéssel, vagy aknatelepítő, vagy az ML4. fejezetben meghatározott lőszer indítására szolgáló eszközökkel ellátott katonai járművek;*
- b) *páncélozott járművek;*
- c) *kételtű és mély gázló képességgel rendelkező járművek;*
- d) *mentő járművek, lőszer vagy fegyverrendszerek, valamint a rakomány kezelésére szolgáló berendezések vontatására vagy szállítására használt járművek.*

2. megjegyzés: *Az ML6. fejezet a) pontjában meghatározott szárazföldi jármű kifejezetten katonai használatra történő átalakítása együtt jár olyan szerkezeti, elektromos vagy mechanikai változtatással, amely magában foglal egy vagy több kifejezetten katonai felhasználásra tervezett részegységet. Ilyen részegységek az alábbiak:*

- a) *pneumatikus kerékköpeny, amelyet kifejezetten golyóálló tulajdonsággal terveztek;*
- b) *az alapvető fontosságú részek páncélozott védelme (pl. üzemanyagtartály vagy járműkabina);*
- c) *különleges megerősítések fegyverzet felszereléséhez vagy rögzítéséhez;*
- d) *világítás elsötétítés esetére.*

3. megjegyzés: *Az ML6. fejezet nem vonatkozik az olyan polgári járművekre, amelyeket pénz- vagy értékszállításra terveztek vagy alakítottak át.*

▼ **M4**

4. megjegyzés: Az ML6. fejezet nem vonatkozik az olyan járművekre, amelyek megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

- a) 1946 előtt gyártották;
- b) nem rendelkeznek az EU közös katonai listáján meghatározott és 1945 után gyártott eszközökkel, kivéve a jármű eredeti alkatrészeinek vagy tartozékainak másolatait; és
- c) nincsenek felszerelve az ML1., ML2. vagy ML3. fejezetben meghatározott fegyverrel, kivéve, ha az működésképtelen és alkalmatlan lövedék kilövésére.

ML7. **Vegyí vagy biológiai mérgező harcanyagok, »tömegszlató harcanyagok«, radioaktív anyagok, kapcsolódó berendezések, összetevők és anyagok a következők szerint:**

a) »Háborús felhasználáshoz igazított« biológiai vagy radioaktív harcanyagok, amelyek képesek emberekben vagy állatokban sérülést okozni, berendezésekben, növényi kultúrákban vagy a környezetben kárt tenni.

b) Vegyi harcanyagok (CW), beleértve:

1. idegrendszerre ható vegyi harcanyagok:

a) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) - fluorfoszfonátok, úgymint:

Szarin (GB): O-izopropil-metil-fluorfoszfonát (CAS 107-44-8); és

Szomán (GD): O-pinakolil-metil-fluorfoszfonát (CAS 96-64-0);

b) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) N,N-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) amino-ciánfoszfátok, úgymint:

Tabun (GA): O-etil N,N-dimetilamino-cianfoszfát (CAS 77-81-6);

c) O-alkil (H vagy legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt), S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonotiolátok és megfelelő alkilált és protonált sók, úgymint:

VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metiltiofoszfonát (CAS 50782-69-9);

2. hólyaghúzó vegyi harcanyagok:

a) kénmustárok, úgymint:

1. 2-klóretil-klórmetilszulfid (CAS 2625-76-5);

2. bisz(2-klóretil)szulfid (CAS 505-60-2);

3. bisz(2-klóretiltio)metán (CAS 63869-13-6);

4. 1,2-bisz(2-klóretiltio)etán (CAS 3563-36-8);

5. 1,3-bisz(2-klóretiltio)-n-propán (CAS 63905-10-2);

6. 1,4-bisz(2-klóretiltio)-n-bután (CAS 142868-93-7);

7. 1,5-bisz(2-klóretiltio)-n-pentán (CAS 142868-94-8);

▼ **M4**

8. bisz(2-klóretil-tiometil)éter (CAS 63918-90-1);
9. bisz(2-klóretil-tioetil)éter (CAS 63918-89-8);
- b) hólyaghúzó harci gázok (luizitok), úgymint:
  1. 2-klórvinil-arzindiklorid (CAS 541-25-3);
  2. trisz(2-klórvinil)arzin (CAS 40334-70-1);
  3. bisz(2-klórvinil)arzinklorid (CAS 40334-69-8);
- c) nitrogénmustárok, úgymint:
  1. HN1: bisz(2-klóretil)etilamin (CAS 538-07-8);
  2. HN2: bisz(2-klóretil)metilamin (CAS 51-75-2);
  3. HN3: trisz(2-klóretil)amin (CAS 555-77-1);
3. cselekvőképességet akadályozó vegyi harcanyagok, úgymint:
  - a) 3-kvinuklidinil-benzilát (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. lombtalanító (defoliáns) vegyi harcanyagok, úgymint:
  - a) butil 2-klóro-4-fluorfenoxiacetát (LNF);
  - b) 2,4,5-triklórfenoxi ecetsav (CAS 93-76-5) keverve 2,4-diklórfenoxi ecetsavval (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9));
- c) CW bináris prekursorok és kulcs prekursorok a következők szerint:
  1. alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil foszfonil-difluorid, mint

DF: metil-foszfonil-difluorid (CAS 676-99-3);
  2. o.-alkil (amelyben a H egyenlő vagy kevesebb mint C₁₀, beleértve a cikloalkilt) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonitok és megfelelő alkilált és protonált sók, úgymint:

QL: O-etil O-2-diizopropilamino-etil-metilfoszfonit (CAS 57856-11-8);
  3. klórszarin: O-izopropil-metilklórfoszfónát (CAS 1445-76-7);
  4. klórszomán: O-pinakolil-etilklórfoszfónát (CAS 7040-57-5).
- d) »Tömegoszlató anyagok«, aktív összetevőkből álló vegyi anyagok és azok kombinációi, beleértve:
  1. α-bromofenilacetonitril, (α-bromobenzil-cianid) (CA) (CAS 5798-79-8);
  2. [(2-klórfenil) metilén] propándinitril, (o-klórbenzilidénmalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
  3. 2-klór-1-feniletanon, fenacil-klorid (ω-klóracetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
  4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepin (CR) (CAS 257-07-8);

▼ **M4**

5. 10-klór-5,10-dihydrofenarzin, (fenarzin klorid), (Adamzit), (DM) (CAS 578-94-9);

6. N-Nonanoylmorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9)

1. megjegyzés: Az ML7. fejezet d) pontja nem vonatkozik azokra a »tömegszelvényes harcanyagokra«, amelyek kiszemelése egyedi és személyes önvédelemre szolgál.

2. megjegyzés: Az ML7. fejezet d) pontja nem vonatkozik az élelmiszertermelési és gyógyászati célokra azonosított és csomagolt aktív összetevőkből álló vegyi anyagokra és azok kombinációira.

e) A következőkben felsoroltak bármelyikének és a kimondottan azokhoz tervezett részegységek szétterítésére tervezett vagy átalakított, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések:

1. az ML7. fejezet a), b) vagy d) pontjaiban meghatározott anyagok; vagy

2. az ML7. fejezet c) pontja alatt felsorolt prekursorokból készült vegyi harcanyagok.

f) Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított védelmi és mentesítő berendezések, részegységek és vegyi keverékek a következők szerint:

1. az ML7. fejezet a), b) vagy d) pontjában felsorolt anyagok elleni védelem céljára tervezett vagy átalakított berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

2. az ML7. fejezet a) vagy b) pontja alatt felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények vegyi mentesítésére tervezett vagy átalakított berendezések és azok részegységei;

3. kifejezetten az ML7. fejezet a) vagy b) pontja alatt felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények mentesítésére kifejlesztett vagy előállított vegyi keverékek.

Megjegyzés: Az ML7. fejezet f) 1. alpontja magában foglalja a következőket:

a) a kifejezetten nukleáris, biológiai és vegyi szűrésre tervezett, vagy átalakított légkondicionáló berendezések;

b) védőruházat.

NB: A polgári gázálcok, védő- és fertőtlenítő felszerelésekről további részletek a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A004. pontjában is található.

g) Az ML7. fejezet a), b) vagy d) pontjában meghatározott harcanyagok felderítésére vagy azonosítására tervezett vagy átalakított, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések továbbá kifejezetten az azokhoz tervezett részegységek.

Megjegyzés: Az ML7. fejezet g) pontja nem vonatkozik a személyi sugárásmérő doziméterekre.

NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A004. pontját.

h) A kifejezetten az ML7. fejezet b) pontjában meghatározott vegyi harcanyagok érzékelésére vagy azonosítására tervezett vagy feldolgozott »biopolimerek« és az ezek előállításához használt specifikus sejt kultúrák.

▼ **M4**

- i) Vegyi harcanyagok semlegesítésére vagy lebontására szolgáló »biokatalizátorok« és azok biológiai rendszerei a következők szerint:
1. a kifejezetten az ML7. fejezet b) pontjában meghatározott vegyi harcanyagok semlegesítésére és lebontására tervezett »biokatalizátorok«, amelyek a biológiai rendszerek irányított laboratóriumi szelekciója, vagy genetikai manipulációja eredményeként jönnek létre;
  2. biológiai rendszerek, amelyek tartalmazzák az ML7. fejezet i) pontjának 1. alpontjában meghatározott »biokatalizátorok« előállításához szükséges specifikus genetikai információt az alábbiak szerint:
    - a) »expressziós vektorok«;
    - b) vírusok;
    - c) sejt kultúrák.

1. megjegyzés: Az ML7. fejezet b) és d) pontjai nem vonatkoznak a következőkre:

- a) cianogén-klorid (CAS 506-77-4); Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C450.a.5. pontját.
- b) hidrogén-cianid (CAS 74-90-8);
- c) klór (CAS 7782-50-5);
- d) karbonil klorid (foszgén) (CAS 75-44-5); Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C450.a.4. pontját.
- e) difoszgén (triklórmetil-klórformiát) (CAS 503-38-8);
- f) 2004 óta nem használatos;
- g) xylyl bromide, ortho: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h) benzil-bromid (CAS 100-39-0);
- i) benzil-jodid (CAS 620-05-3);
- j) brómaceton (CAS 598-31-2);
- k) cianogén-bromid (CAS 506-68-3);
- l) bróm metil-etil-keeton (CAS 816-40-0);
- m) klóraceton (CAS 78-95-5);
- n) etil-jódacetát (CAS 623-48-3);
- o) jódaceton (CAS 3019-04-3);
- p) klórpikrin (CAS 76-06-2). Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C450.a.7. pontját.

2. megjegyzés: Az ML7. fejezet h) pontjában és i) pontjának 2. alpontjában meghatározott sejt kultúrák és biológiai rendszerek kizárólagosak és ezek az alpontok nem vonatkoznak a polgári célt szolgáló sejtekre vagy biológiai rendszerekre, amelyeket például a mezőgazdaságban, gyógyszeriparban, egészségügyben, állatgyógyászatban, környezetvédelemben, hulladék feldolgozásban vagy élelmiszeriparban alkalmaznak.

▼ **M4**

ML8. **»Energiahordozó anyagok« és kapcsolódó összetevők, a következők szerint:**

1. NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C011. pontját.

2. NB: Töltetekért és eszközökért lásd az ML4. pontot, valamint a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A008. pontját

Technikai megjegyzés

1. Az ML8. fejezet alkalmazásában a keverék két vagy több anyag összetételét jelenti, amelyek közül legalább az egyik az ML8. pontban szerepel.

2. Ez a lista az ML8. pontban szereplő minden anyagra vonatkozik, még akkor is, ha nem a feltüntetett alkalmazásra szolgál (pl. a TAGN főképpen robbanóanyagként használatos, de üzemanyagként vagy oxidálószerként is ismert).

a) »Robbanóanyagok« és azok keverékei:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan vagy 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxide) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP [cisz-bisz (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxan vagy 5,7-diamino-4,6-iniitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW vagy hexanitrohexaazaisowurtzitane) (CAS 135285-90-4); CL-20 klatrátjai (lásd még VIII. fejezet g) »Perkurzorok« 3. és 4. alpontjait);
5. CP [2-(5-cianotetrazolato) penta amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilén, FOX7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzol) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobiphenyl vagy dipicramide)(CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU vagy dinitroglükoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazanok a következők szerint:

- a) DAAOF (diaminoazoxifurazan);
- b) DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);

13. HMX és változatai az alábbiak szerint:

- a) HMX (ciklotetrametilén-tetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazokin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cikloktán, oktogén) (CAS 2691-41-0);
- b) HMX difluoroaminált analógjai;
- c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanon-3, tetranitroszemiglikouril vagy keto-biciklikus HMX) (CAS 130256-72-3);

▼M4

14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (hexanitrosztilbén) (CAS 20062-22-0);
16. imidazolok, a következők szerint:
  - a) BNNII [oktahidro-2,5-bisz(nitroimino)imidazo (4,5-d)imidazol];
  - b) DNI (2,4-dinitroimidazole) (CAS 5213-49-0);
  - c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
  - d) NTDNIA [N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol];
  - e) PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH [1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilén hidrazin];
18. NTO (ONTA vagy 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubánok több mint négy nitro csoporttal;
20. PYY [2,6-Bisz(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin] (CAS 38082-89-2);
21. RDX és változatai:
  - a) RDX (ciklotrimetilén-trinitramin, ciklonit, T4, hexahidro-1,3,5- trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-ciklohexén, hexogén) (CAS 121-82-4);
  - b) Keto-RDX (K-6 vagy 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciklohexanon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triamino-guanidin-nitráta) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triamino-trinitrobenzol) (CAS 3058-38-6) (lásd még a VIII. fejezet g) »Prekurzorok« 7. alpontját);
24. TEDDZ [3,3,7,7-tetrabisz(difluoroamine) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin];
25. tetrazolok a következők szerint:
  - a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
  - b) TNT [1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol];
26. tetril (trinitrofenil-metilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (lásd még a VIII. fejezet g) »Prekurzorok« 6. alpontját);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidín)(CAS 97645-24-4) (lásd még a VIII. fejezetg)»Prekurzorok«2. alpontját);
29. TNGU (SORGUYL vagy tetranitroglükoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d] piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. triazinok a következők szerint:
  - a) DNAM (2-oxi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
  - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);

▼M4

32. triazolok a következők szerint:
- a) 5-azido-2-nitrotriazol;
  - b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);
  - c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
  - d) BDNTA ([bisz-dinitrotriazol]amin);
  - e) DBT(3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol)(CAS30003-46-4);
  - f) DNBT (dinitrobisztriazol) (CAS 70890-46-9);
  - g) 2010 óta nem használatos;
  - h) NTDNT [1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol];
  - i) PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
  - j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. az ML8. fejezet a) pontja alatt fel nem sorolt robbanóanyagok, amelyek a következő jellemzők bármelyikével rendelkeznek:
- a) maximális sűrűségénél a 8 700 m/s értéket meghaladó detonációs sebesség; vagy
  - b) a 34 Gpa (340 kbar) értéket meghaladó detonációs nyomás;
34. az ML8. fejezet a) pontja alatt fel nem sorolt szerves robbanóanyagok, amelyek a következő jellemzők mind-egyikével rendelkeznek:
- a) a detonációs nyomás eléri vagy meghaladja a 25 Gpa (250 kbar) értéket; valamint
  - b) 523°K (250 °C) vagy magasabb hőmérsékletnél 5 percnyi vagy hosszabb időtartamig stabilak maradnak.
- b) »Hajtóanyagok«:
1. az ENSZ »UN 1.1« osztályába tartozó bármely szilárd »hajtóanyag«, amelynek elméleti specifikus impulzusa (szabványos feltételek között) több mint 250 másodperc a nem fémezett, vagy több mint 270 másodperc az alumínumozott kompozíciók esetében;
  2. az ENSZ »UN 1.3.« osztályába tartozó bármely szilárd »hajtóanyag«, amelynek elméleti specifikus impulzusa (szabványos feltételek között) több mint 230 másodperc a nem halogénezett, 250 másodperc a nem fémes kompozíciók, és 266 másodperc a fémes kompozíciók esetében;
  3. »hajtóanyagok«, amelyek erőállandója nagyobb, mint 1 200 kJ/kg;
  4. »hajtóanyagok«, amelyek 38 mm/s stabil egyenes vonalú égési sebességet képesek fenntartani szabványos feltételek között (késleltetett egyes szál formájában mérve) 68,9 bar (6,89 MPa) nyomáson és 294 K (21 °C) hőmérsékleten;
  5. elasztomerrel módosított, öntött, kétbázisú »hajtóanyag« (EMCDB), amelynek nyújthatósága maximális nyomáson, 233 K (– 40 °C) hőmérsékleten az 5 %-ot meghaladja;
  6. bármely egyéb »hajtóanyag«, amely az ML8. fejezet a) pontja alatt meghatározott összetevőt tartalmaz;
  7. Az EU közös katonai listájában máshol nem említett, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett »hajtóanyagok«.

▼M4

c) »Pirotechnikai eszközök«, üzemanyagok és kapcsolódó összetevők a következők szerint és azok keverékei:

1. kifejezetten katonai célra kifejlesztett repülőgép-üzemanyagok;

Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 1. alpontjában felsorolt repülőgép-üzemanyagok végtermékek, nem összetevők.

2. Alane (alumínium hidrid) (CAS 7784-21-6);

3. karboránok; dekarboránok (CAS 17702-41-9); pentaboránok (CAS 19624-22-7 és 18433-84-6) és azok származékai;

4. hidrazin és származékai, (lásd még az ML8. fejezet d) pontjának (oxidáló hidrazin származékok) 8. és 9. alpontját):

a) hidrazin (CAS 302-01-2) 70 % és magasabb koncentrációban;

b) monometil hidrazin (CAS 60-34-4);

c) szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);

d) nem-szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);

Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 4. a) alpontja a kifejezetten korrózió csökkentésére szolgáló hidrazin »keverékekre« nem vonatkozik.

5. fémes üzemanyagok részecske formában, amelyek lehetnek gömbszerűek, atomizáltak, szferoidok, pikkelyesek vagy öröltek, melyek legalább 99 %-ot tartalmaznak az alábbi anyagok bármelyikéből:

a) a következő fémek és azok keverékei:

1. berillium (CAS 7440-41-7) 60 µm-nél kisebb részecskemérettel;

2. vaspor (CAS 7439-89-6) 3 µm vagy kisebb részecskemérettel vasoxidból hidrogénnel végzett redukációs gyártással előállítva;

b) az alábbi összetevőket tartalmazó keverékek:

1. cirkónium (CAS 7440-67-7), magnézium (CAS 7439-95-4) vagy ezek ötvözetei 60 µm-nél kisebb részecskemérettel; vagy

2. bór (CAS 7440-42-8) vagy bór-karbid (CAS 12069-32-8) üzemanyagok 85 %-os vagy magasabb tisztasággal és 60 µm-nél kisebb részecskemérettel;

1. megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 5. alpontját a robbanóanyagokra és üzemanyagokra alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy a fémeket vagy ötvözeteket alumíniumba, magnéziumba, cirkóniumba vagy berilliumba kapszulálták-e.

2. megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 5. b) alpontja csak a részecske formában lévő fémes üzemanyagokra vonatkozik abban az esetben, ha azokat más anyagokkal összekeverik olyan katonai célú keverékek előállítása érdekében, mint például a folyékony, sűrű szuszpenziójú hajtóanyagok, a szilárd hajtóanyagok és a pirotechnikai keverékek.

3. megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 5. b) 2. alpontja a bór-10-zel dúsított bórra és bórkarbidra (20 %-nál magasabb bór-10 tartalommal) nem vonatkozik.

▼M4

6. kifejezetten lángszórókban vagy gyújtóbombákban történő felhasználáshoz összeállított, szénhidrogén üzemanyagoknál alkalmazott »sűrítőket«, pl. fém sztearátokat vagy palmátokat (pl. octal (CAS 637-12-7)), valamint M1, M2, és M3 sűrítőket tartalmazó katonai anyagok;
  7. perklorátok, klorátok és kromátok, fémporral, vagy más nagy hatóerejű üzemanyag adalékokkal;
  8. gömbösített alumíniumpor (CAS 7429-90-5) 60 µm vagy kisebb részecskemérettel, legalább 99 %-os alumínium tartalmú anyagból;
  9. titánium szubhidrid (TiHn), amelynek sztöchiometriai egyenértéke $n = 0,65-1,68$.
- d) A következő oxidánsok és azok keverékei:
1. ADN (ammónium dinitramid vagy SR 12) (CAS 140456-78-6);
  2. AP (ammónium perklorát) (CAS 7790-98-9);
  3. fluorgáznak a következőkben felsoroltak valamelyikével alkotott elegyei:
    - a) egyéb halogének;
    - b) oxigén; vagy
    - c) nitrogén;

1. megjegyzés: Az ML8. fejezet d) pontjának 3. alpontja nem vonatkozik a klór-trifluoridra (CAS 7790-91-2).

2. megjegyzés: Az ML8. fejezet d) pontjának 3. alpontja nem vonatkozik a gázállapotú nitrogén-trifluoridra (CAS 7783-54-2).
  4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7);
  5. HAN (hidroxil-ammónium-nitrát) (CAS 13465-08-2);
  6. HAP (hidroxil-ammónium-perklorát) (CAS 15588-62-2);
  7. HNF (hidrazinium nitroformát) (CAS 20773-28-8);
  8. hidrazin nitrát (CAS 37836-27-4);
  9. hidrazin perklorát (CAS 27978-54-7);
  10. folyékony oxidáló szerek, gátolt vörösfüstös salétromsavból (IRFNA) (CAS 8007-58-7) összeállítva, vagy azt tartalmazva. *Megjegyzés:*

Megjegyzés: Az ML8. fejezet d) pontjának 10. alpontja a nem gátolt vörösfüstös salétromsavra nem vonatkozik.
- e) Kötőanyagok, lágyítók, monomerek és polimerek a következők szerint:
1. AMMO (azidometilmetiloxetán és annak polimerjei) (CAS 90683-29-7) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának »Prekurzorok«) 1. alpontját);
  2. BAMO (bisazidometiloxetán és annak polimerjei) (CAS 17607-20-4) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának »Prekurzorok«) 1. alpontját);
  3. BDNPA [bis (2,2-dinitropropil)acetal] (CAS 5108-69-0);
  4. BDNPF [bis (2,2-dinitropropil)formal] (CAS 5917-61-3);
  5. BTTN (butanetrioltrinitrate) (CAS 6659-60-5) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának »Prekurzorok«) 8. alpontját);

▼M4

6. kifejezetten katonai felhasználásra kifejlesztett és a következők közül bármelyiket tartalmazó energetikai monomerek, lágyítók vagy polimerek:
    - a) nitrocsoportok;
    - b) azidocsoportok;
    - c) nitrát-csoportok;
    - d) nitraza-csoportok; vagy
    - e) difluoroamino csoportok;
  7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oxetane) és annak polimerjei;
  8. FEFO [bisz-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal] (CAS 17003-79-1);
  9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluoropentane-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
  10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oxaheptane 1,7-diol formal);
  11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) és annak származékai;
  12. HTPB (hidroxil végződésű polibutadién) egy hidroxil viszonyzámmal, amely egyenlő vagy nagyobb, mint 2,2 és egyenlő vagy kisebb, mint 2,4, 0,77 meq/g-nál kisebb hidroxil értékkel, amelynek viszkozitása kevesebb, mint 47 poise 30 °C hőmérsékleten (CAS 69102-90-5);
  13. kevesebb mint 10 000 molekula súlyú, alkohol-funkciós csoportot tartalmazó poli(epiklórhidrin) a következők szerint:
    - a) poli(epiklórhidrindiol);
    - b) poli(epiklórhidrintriol);
  14. NENA-k (nitratotilnitramin elegyek) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 és 85954-06-9);
  15. PGN [poli-GLYN, poliglicidilnitrát vagy poli(nitratometil oxirane)] (CAS 27814-48-8);
  16. poli-NIMMO (poli nitratometilmetiloxetán) vagy poli-NMMO [poli(3-Nitratometil-3-metiloxetane)] (CAS 84051-81-0);
  17. polinitro-orto-karbonátok;
  18. TVOPA [1,2,3-trisz(1,2-bis((difluoroamino)etoxi) propán vagy trisz vinoxi propán melléktermék] (CAS 53159-39-0).
- f) »Adalékanyagok« a következők szerint:
1. lúgos réz-szalicilát (CAS 62320-94-9);
  2. BHEGA[bis-(2-hidroxietyl)glikolamid](CAS17409-41-5);
  3. BNO (butadién-nitril-oxid);
  4. ferrocén származékok a következők szerint:
    - a) butacén (CAS 125856-62-4);
    - b) katocén(2,2-bis-etylferrocenilpropán)(CAS37206-42-1);
    - c) ferrocén-karboxilsavak, beleértve az alábbiakat:
      - ferrocén-karboxilsav (CAS 1271-42-7)
      - 1,1'-ferrocén-dikarboxilsav (CAS 1293-87-4);

▼ M4

- d) n-butyl-ferrocén (CAS 31904-29-7);
- e) más polimer ferrocén származékok mellékterméke;
5. ólom-béta-reszorcilát (CAS 20936-32-7);
6. ólom-citrát (CAS 14450-60-3);
7. béta-reszorcilátok vagy szalicilátok ólom-réz kelátjai (CAS 68411-07-4);
8. ólom-malát (CAS 19136-34-6);
9. ólom-szalicilát (CAS 15748-73-9);
10. ólom-szتانát (CAS 12036-31-6);
11. MAPO [tris-1-(2-methyl)aziridinil foszfin-oxid] (CAS 57-39-6) BOBBA8 [bis(2-methyl aziridinil) 2-(2-hydroxypropoxy) propylamino foszfin-oxid]; és más MAPO származékok;
12. metil BAPO [bis(2-metil aziridinil) metilamino foszfin-oxid] (CAS 85068-72-0);
13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
14. 3-nitraz-1,5-pentán diizocianát (CAS 7406-61-9);
15. fémorganikus csatlakozó anyagok a következők szerint:
- a) neopentil[diallil]oxi, tri[dioktil]foszfát-titanát (CAS 103850-22-2) szintén ismert mint titánium IV, 2,2 [bis 2-propenolát-metil, butanolát, trisz (dioktil) foszfát] (CAS 110438-25-0); vagy LICA 12 (CAS 103850-22-2);
- b) titánium IV, [(2-propenolát-1) metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz[dioktil] pirofoszfát vagy KR3538;
- c) titánium IV, [(2-propenolát-1)metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz (dioktil)foszfát;
16. polician-difluor-aminoetilénoxid;
17. polifunkcionális aziridin-amidok: izoftalikus, trimezikus (BITA vagy butilén imin-trimezamid), izocianursavas vagy trimetiládos gerincstruktúrával és 2-metil vagy 2-etil helyettesítővel az aziridin gyűrűben;
18. propilén-imin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
19. nagyfinomságú vasoxid (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) 250 m^2/g -ot meghaladó fajlagos felülettel és 3,0 nm vagy annál kisebb átlagos részecskemérettel;
20. TEPAN (tetraetilén-pentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
21. TEPANOL (tetraetilén-pentaaminakrilonitril-glicidol) (CAS 68412-46-4); glicidollal cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8).
- g) »Prekursorok« a következők szerint:

NB: Az ML8. fejezet g) pontjában a hivatkozások az ezen anyagokból készült, meghatározott »Energiahordozó anyagok«-ra vonatkoznak:

▼ M4

1. BCMO(diklórmetiloxetanon)(CAS 142173-26-0)(lásdmégaz ML8. fejezete)pontjának 1. és2. alpontját);
2. dinitroazetidín-t-butilsó(CAS 125735-38-8)(lásdmégazML8. fejezete)pontjának28. alpontját);
3. HBIW (hexabenzil-hexa-aza-izowurtzitán) (CAS 124782-15-6) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 4. alpontját);
4. TAIW (tetraacetyl-dibenzil-hexa-aza-izowurtzitane)(lásd még azML8. fejezete)pontjának4. alpontját)(CAS 182763-60-6);
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7,-tetraaza ciklo-oktán) (CAS 41378-98-7) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 13. alpontját);
6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 27. alpontját);
7. 1,3,5-triklórbenzol(CAS 108-70-3)(lásdmégazML8. fejezete) pontjának23. alpontját);
8. 1,2,4-trihidroxibután(1,2,4-butanetriol)(CAS3068-00-6)(lásd mégazML8. fejezete)pontjának 5. alpontját).

1. megjegyzés: *Az ML8. fejezet nem vonatkozik az alábbi anyagokra, kivéve, ha elegyet alkotnak, vagy keverve vannak az ML8. fejezet a) pontjában meghatározott »energiahordozó anyagokkal«, vagy az ML8. fejezet c) pontjában meghatározott fémporokkal:*

- a) ammónium-pikrát (CAS 131-74-8);
- b) fekete lőpor;
- c) hexanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d) difluór-amin (CAS 10405-27-3);
- e) nitrokeményítő (CAS 9056-38-6);
- f) káliumnitrát (CAS 7757-79-1);
- g) tetranitronaftalin;
- h) trinitroanisol;
- i) trinitronaftalin;
- j) trinitroxilén;
- k) N-pirrolidinon; 1-metil-2-pirrolidinon (CAS 872-50-4);
- l) dioktil-malát (CAS 142-16-5);
- m) etil-hexil-akrilát (CAS 103-11-7);
- n) tri-etyl-alumínium (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilalumínium (TMA) (CAS 75-24-1), és a lítium, nátrium, magnézium, cink vagy bór egyéb öngyulladó-fém alkiljai vagy ariljai;
- o) nitrocellulóz (CAS 9004-70-0);
- p) nitroglicerín (vagy glicerol-trinitrát, trinitroglicerín) (NG) (CAS 55-63-0);
- q) 2,4,6-trinitrotoluol (TNT) (CAS 118-96-7);
- r) etilén-diamin-dinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s) penta-eritritol-tetranitrát (PETN) (CAS 78-11-5);

▼ **M4**

- t) ólomazid (CAS 13424-46-9), normál ólomstifnát (CAS 15245-44-0) és lúgos ólomstifnát (CAS 12403-82-6), valamint primer robbanóanyagok és élesítő elegyek, amelyek azidokat vagy azid komplex vegyületeket tartalmaznak;
- u) trietilén-glikol-dinitrát (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v) 2,4,6-trinitro-reszorcinol (stifnát sav) (CAS 82-71-3);
- w) dietil-difenil karbamid (CAS 85-98-3); dime-til-difenil karbamid (CAS 611-92-7); metil-etil-difenil karbamid (centralitok);
- x) N,N-difenil karbamid (nem szimmetrikus difenil karbamid) (CAS 603-54-3);
- y) metil-N,N-difenil karbamid (metil nem szimmetrikus difenil karbamid) (CAS 13114-72-2);
- z) etil-N,N-difenil karbamid (etil nem szimmetrikus difenilkarbamid) (CAS 64544-71-4);
- aa) 2-nitro-difenil-amin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb) 4-nitro-difenil-amin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc) 2,2-dinitro-propanol (CAS 918-52-5);
- dd) nitroguanidin (CAS 556-88-7) (lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének C011. d) alpontját).

2. megjegyzés: Az ML8. fejezet nem vonatkozik az ammónium-perklorátra (az ML8. fejezet d) pontjának 2. alpontja) és az NTO-ra (az ML8. fejezet a) pontjának 18. alpontja), amennyiben az kifejezetten polgári felhasználású gázfejlesztő készülékekhez van kialakítva vagy előállítva és teljesíti az alábbi kritériumok mindegyikét:

- a) elegyet alkot vagy keverve van nem aktív, hőre keményedő kötőanyaggal vagy lágyítószerrel;
- b) az ammónium-perklorát (az ML8. fejezet d) pontjának 2. pontja) aránya legfeljebb 80 % az aktív anyag tömegéhez képest;
- c) az NTO (az ML8. fejezet a) pontjának 18. alpontja) tömege 4 g vagy annál kisebb; és
- d) saját tömege kevesebb mint 250 g.

ML9. **Hadihajók (felszíni vagy víz alatti), különleges tengerészeti berendezések, tartozékok, alkatrészek és egyéb vízfelszíni járművek a következők szerint:**

NB: Irányítási és navigációs berendezések tekintetében lásd az ML11. pontot.

a) vízi járművek és alkatrészek a következők szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított (felszíni vagy víz alatti) vízi járművek, függetlenül a jelenlegi műszaki állapottól vagy működési feltételektől, és attól, hogy rendelkeznek-e fegyverzet hordozó rendszerekkel vagy páncélzattal, valamint az ilyen vízi járművek úszótestei vagy azok részei, és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

▼ M4

2. az ML9. fejezet a) pontjának 1. alpontjában meghatározottaktól eltérő felszíni vízi járművek, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek, a járműre rögzítve vagy abba beépítve:

- a) az ML1. pontban meghatározott, 12,7 mm vagy annál nagyobb kaliberű automata fegyverek, vagy az ML2., az ML4., az ML12. vagy az ML19. pontban meghatározott fegyverek, vagy ezeknek a fegyvereknek a »rögzítési« vagy felfüggesztési pontjai;

Műszaki megjegyzés:

A »rögzítés(i pontok)« a fegyverek rögzítésére szolgáló eszközökre vagy a tartók rögzítéséhez szükséges szerkezeti megerősítésekre vonatkoznak.

- b) az ML5. pontban meghatározott tűzvezető rendszerek;
c) rendelkeznek a következők mindegyikével:

1. »vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem«; és
2. semlegesítési célokra tervezett »előmosó vagy leöblítő rendszer«; vagy

Technikai megjegyzés

1. A »vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem« egy zárt rendszerű helyiség, amelyet tilnyomás, szigetelt szellőztetőrendszer, korlátozott számú, CBRN-szűrőkkel ellátott szellőzőnyílás és légzárókkal felszerelt, korlátozott személyzeti hozzáférési pont jellemez.

2. Az »előmosó vagy leöblítő rendszer« tengervizet permetező rendszer, amely képes a hajó külső felületének és fedélzetének egyidejű lemosására.

d) az ML4. fejezet b) pontjában, az ML5. fejezet c) pontjában vagy az ML11. fejezet a) pontjában meghatározott, aktív, fegyver elleni eszközök, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek:

1. »CRBN-védelem«;
2. kifejezetten radar keresztmetszet csökkentésére tervezett hajótest és parancshídház;
3. hőkibocsátást csökkentő eszközök (pl. a kipufogó/füstgázok hűtőrendszere), kivéve a kifejezetten a hajtómű hatékonyságának általános növelésére vagy a környezeti hatások csökkentésére tervezett eszközöket; vagy
4. a vízi jármű egésze mágnességének csökkentésére tervezett demagnetizáló rendszer;

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett motorok és hajtóműrendszerek, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei, a következők szerint:

1. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező dízelmotorok:

- a) legalább 1,12 MW (1 500 LE) teljesítmény; és
- b) legalább 700/perc fordulatszám;

2. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező elektromos motorok:

- a) több mint 0,75 MW (1 000 LE) teljesítmény;
- b) gyors tolatási képesség;

▼ **M4**

- c) folyadékűtés; és
- d) teljesen zárt kivitel;
- 3. a következő jellemzők mindegyikével rendelkező antimágneses dízelmotorok:
  - a) 37,3 kW (50 LE) vagy nagyobb teljesítmény; és
  - b) a teljes tömeg 75 %-át meghaladó nem mágneses összetevők;
- 4. »levegőfüggetlen« (AIP), kifejezetten tengeralattjárókra kifejlesztett hajtóműrendszerek;

Műszaki megjegyzés:

»Levegőfüggetlen hajtóműrendszer« (Air Independent Propulsion, AIP) révén a lemerült tengeralattjáró atmoszferikus oxigén nélkül hosszabb ideig képes hajtóműrendszerének működtetésére, mint amire akkumulátorral lenne képes. Az ML9. fejezet b) pontjának 4. alpontja alkalmazásában az AIP nem foglalja magában a nukleáris energiát.

- c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett víz alatti érzékelő eszközök, azok vezérlőberendezései és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;
- d) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett tengeralattjáró elleni és torpedó elfogó hálók;
- e) 2003 óta nem használatos;
- f) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hajótest áthatolók és csatlakozók, amelyek képesek a hajótesten kívüli berendezésekkel a kölcsönös együttműködésre, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

Megjegyzés: *Az ML9. fejezet f) pontja a hajók azon egy eres, több eres, koaxiális, vagy rádiófrekvenciás típusú csatlakozóit és hajótest áthatolóit foglalja magában, amelyek képesek megakadályozni a vízszivárgást és fenntartani 100 méternél nagyobb merülési mélységben a szükséges jellemzőket; továbbá a mélységtől függetlenül kifejezetten »lézernyaláb« átvitelére tervezett száloptikai csatlakozókat és optikai áthatolókat. Az ML9. fejezet f) pontja nem vonatkozik a normál hajtótengely és a hidrodinamikai irányító rudazat hajótest áthatolóira.*

- g) alacsony zajszintű csapágyak a következő alkatrészek bármelyikével felszerelve, és azok a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett berendezések, amelyek ilyen csapágyakat foglalnak magukban:
  - 1. gáz-, vagy mágneses felfüggesztés;
  - 2. aktív jelelnyomás-vezérlés; vagy
  - 3. vibráció elnyomás-vezérlés.

ML10. **»Repülőgépek«, »levegőnél könnyebb légi járművek«, »személyzet nélküli légi járművek«, repülőgép-hajtóművek (motor) és »repülőgép«-részegységek, illetve az azokhoz tartozó berendezések és alkatrészek, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át, a következők szerint):**

NB: *Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. pontot.*

▼ **M4**

- a) »személyzettel ellátott repülőgépek« és »levegőnél könnyebb légi járművek« és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- b) 2011 óta nem használatos;
- c) személyzet nélküli repülőgépek és kapcsolódó berendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:
1. »személyzet nélküli légi járművek« (»UAV«), távirányítással vezetett légi járművek (RPV), autonóm programozható légi járművek és személyzet nélküli, »levegőnél könnyebb légi járművek«;
  2. indító szerkezetek, mentő eszközök és földi kiszolgáló eszközök;
  3. vezérlésre vagy irányításra tervezett berendezések;
- d) repülőgép-hajtóművek és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- e) a kifejezetten a következők bármelyikéhez való használatra tervezett vagy módosított légi üzemanyag-utántöltési eszközök és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek:
1. az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott »repülőgép«; vagy
  2. az ML10. fejezet c) pontjában meghatározott, személyzet nélküli repülőgép;
- f) »földi kiszolgáló eszközök«, amelyeket kifejezetten az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott »repülőgéphez« való használatra, vagy az ML10. fejezet d) pontjában meghatározott repülőgép-hajtóművekhez terveztek;

Technikai megjegyzés:

A »földi kiszolgáló eszközök« magukban foglalják a nyomás alatti üzemanyag-utántöltő berendezéseket és a szűk területeken végrehajtandó műveletekhez tervezett berendezéseket.

- g) az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott »repülőgéphez« való használatra tervezett, a személyzet rendelkezésére álló védőfelszerelések, a személyzet biztonságát szolgáló berendezések, valamint más olyan, a személyzet vészhelyzetben való kimenekítését szolgáló eszközök, amelyek nem szerepelnek az ML10. fejezet a) pontjában;

Mejegyzés: *Az ML10. fejezet g) pontja nem vonatkozik a személyzet általi használatra szolgáló olyan sisakokra, amelyek nem tartalmazzák az EU közös katonai listájában meghatározott berendezéseket, és amelyek nem is alkalmasak ilyenek felszerelésére vagy elhelyezésére.*

NB.: *A sisakokhoz kapcsolódóan lásd még az ML13. fejezet c) pontját.*

- h) ejtőernyők, siklóernyők és kapcsolódó berendezések, valamint a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:
1. az EU közös katonai listájában máshol nem említett ejtőernyők;
  2. siklóernyők;
  3. kifejezetten nagy magasságból történő ejtőernyős ugrásokhoz tervezett felszerelés (pl. ruhák, különleges sisakok, légzőkészülékek, navigációs berendezések);
- i) ejtőernyővel ledobott terhekre tervezett késleltetett nyitású berendezések vagy automatikus irányítórendszerek.

1. megjegyzés: *Az ML10. fejezet a) pontja nem vonatkozik a kimondottan katonai célra tervezett »repülőgépekre« és »levegőnél könnyebb légi járművekre« vagy az említett »repülőgépek« változataira, amennyiben megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:*

▼ **M4**

- a) *nem harci repülőgépek;*
- b) *nem katonai kialakításúak és nincsenek felszerelve kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezéssel vagy tartozékkal; és*
- c) *valamely uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága által polgári használatra lajstromozásra kerültek.*

2. megjegyzés: *Az ML10. fejezet d) pontja nem vonatkozik az alábbiakra:*

- a) *kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított repülőgép-hajtóművek, amelyeket valamely uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága »polgári repülőgépen való használatra« lajstromozott, vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;*
- b) *dugattyús repülőgépmotorok vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, kivéve azokat, amelyeket »személyzet nélküli légi járművekhez« terveztek.*

3. megjegyzés: *Az ML10. fejezet a) és d) pontja értelmében a kifejezetten nem katonai »repülőgépekhez« vagy repülőgép-hajtóművekhez tervezett katonai jellegű részegységek és katonai jellegű kapcsolódó berendezések csak azokat a katonai jellegű részegységeket és katonai jellegű kapcsolódó berendezéseket jelentik, amelyek a katonai felhasználásra történő átalakításhoz szükségesek.*

4. megjegyzés: *Az ML10. fejezet a) pontja értelmében a katonai felhasználás a következőket jelenti: ütközet, katonai felderítés, roham, katonai kiképzés, logisztikai támogatás, valamint személyi állomány vagy katonai berendezés szállítása és légi deszantolása.*

5. megjegyzés: *Az ML10. fejezet a) pontja nem vonatkozik azokra a »repülőgépekre«, amelyek megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:*

- a) *először 1946 előtt gyártották;*
- b) *nem rendelkeznek az EU közös katonai listáján meghatározott eszközökkel, kivéve, ha ezek ahhoz szükségesek, hogy a »repülőgépek« megfeleljenek valamely uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam biztonsági vagy légiképzési előírásainak; és*
- c) *nincsenek felszerelve az EU közös katonai listáján meghatározott fegyverrel, kivéve, ha az működésképtelen és alkalmatlan arra, hogy újra üzembe helyezzék.*

ML11.

Az EU közös katonai listáján másutt meg nem határozott elektronikai berendezések, »úrhajók« és részegységek, a következők szerint:

- a) *Kifejezetten katonai célra tervezett elektronikai berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek;*

Megjegyzés: *Az ML11. fejezet a) pontja magában foglalja a következőket:*

- a) *elektronikai ellentévékenység és elektronikai ellentévékenység elleni berendezéseket (úgy mint oda nem tartozó, vagy hibás jeleknek a radar, vagy rádió kommunikációs vevőkbe történő bejuttatására tervezett berendezéseket, vagy amelyek képesek másképpen megakadályozni az ellenséges elektronikus vevőket a hatásos vételben, működésben, beleértve azok ellentévékenységi berendezéseit is), beleértve a zavarás és zavarás elleni berendezéseket is;*

▼ **M4**

- b) széles frekvenciasávban hangolható elektroncsövek;
- c) elektronikai rendszerek vagy berendezések, amelyeket elektromágneses spektrum ellenőrzésére és megfigyelésére, katonai hírszerzési vagy biztonsági célokra, vagy az ilyen hírszerzési és megfigyelési ellentevékenység elhárítására terveztek;
- d) víz alatti ellentevékenység eszközei, többek között akusztikai és mágneses zavaróeszközök és csapdák, a szonár vevőkbe zavaró, vagy hamis jeleket továbbító berendezések;
- e) adatfeldolgozó berendezés biztonsági eszköze, adattitkosító berendezés, rejtjelezési eljárásokkal ellátott biztonsági távközlési és jelátviteli berendezések;
- f) azonosító, engedélyező és kulcsbetöltő berendezés, valamint a kulcs kezelésére, készítésére és elosztására szolgáló berendezés;
- g) irányítási és navigációs berendezések;
- h) digitális troposcatter-rádió kommunikációs adatátviteli berendezések;
- i) kifejezetten az elektronikus jel-hírszerzés céljára kifejlesztett digitális demodulátorok;
- j) »automata parancsnoki és vezetési rendszerek«.

NB: A katonai alkalmazású »szoftverrádióval« (SDR) kapcsolatos »szoftver« tekintetében lásd az ML21. pontot.

- b) A globális navigációs műholdrendszerek (GNSS) zavaró berendezései és a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek.
- c) Kifejezetten katonai használatra tervezett vagy átalakított »űrhajók« és az »űrhajók« kifejezetten katonai használatra tervezett részegységei.

ML12. Nagy sebességű, kinetikai energiájú fegyverrendszerek és kapcsolódó eszközök, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint:

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására tervezett kinetikai energiájú fegyverrendszerek;
- b) kifejezetten e célból tervezett vizsgáló és értékelő berendezések és vizsgálati modellek, beleértve a diagnosztikai műszereket és célokat, a kinetikai energiájú lövedékek és rendszerek dinamikus vizsgálatára.

NB: Űrméret alatti lőszer és kizárólag vegyi hajtóanyagot alkalmazó fegyverrendszerek és azok lőszerei tekintetében lásd az ML1–ML4. pontot.

1. megjegyzés: Az ML12. fejezet az alábbiakat foglalja magában, amennyiben kifejezetten kinetikai energiájú fegyverrendszer céljára tervezték:

- a) indító-meghajtó rendszerek, amelyek alkalmasak egyszeri, vagy gyorstüzelésű üzemmódban 0,1 grammot meghaladó tömeg 1,6 km/s-ot meghaladó sebességre történő felgyorsítására;
- b) primer áramforrások, villamos páncélzat, energiatároló, hő-gazdálkodási, kondicionáló, kapcsoló vagy üzemanyag-kezelő berendezések; valamint elektromos csatlakozók az energiaellátás és a löveg, valamint a lövegtorony és egyéb meghajtások számára;

▼ **M4**

c) a cél felderítését, nyomon követését, a tűzvezetést és az eredmény felmérését szolgáló rendszerek;

d) irányított lövedék önvezérlési, irányítási, vagy eltérítő hajtási (oldalirányú gyorsulást biztosító) rendszerei.

2. megjegyzés: Az ML12. fejezet vonatkozik mindazon fegyverrendszerekre, amelyek az alábbi hajtásmódok bármelyikével működnek:

a) elektromágneses;

b) elektrotermikus;

c) plazma;

d) könnyűgáz (könnyű gáz löveghez); vagy

e) vegyi hajtóanyag (ha azt a fentiek bármelyikével kombinálják).

ML13. Páncélozott vagy védőberendezések, szerkezetek és részegységek az alábbiak szerint:

a) az alábbi jellemzők bármelyikével rendelkező páncéllemezek:

1. katonai szabvány vagy előírás szerint gyártva; vagy

2. katonai felhasználásra alkalmas;

NB: A testvédő páncéllemez vonatkozásában lásd az ML13. fejezet d) pontjának 2. alpontját.

b) kifejezetten katonai rendszerek ballisztikai védelmére tervezett fémes vagy nemfémes szerkezetek, vagy azok kombinációi, és kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

c) katonai követelmények és szabványok, vagy hasonló nemzeti szabványok alapján gyártott sisakok és különleges kialakítású alkatrészeik, (azaz sisakborítás, bélés és komfort-töltés);

d) testvédő páncélzat vagy védőruházat és annak részegységei az alábbiak szerint:

1. lágy testvédő páncélzat vagy védőruházat katonai szabvány, előírás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártva, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

Megjegyzés: Az ML13. fejezet d) pontjának 1. alpontja értelmében a katonai követelmények vagy szabványok tartalmazzanak legalább a repeszek elleni védelemre vonatkozó előírásokat.

2. kemény testvédő páncéllemezek, melyek a III. szint (lásd NIJ 0101.06, 2008. július, vagy a megfelelő nemzeti szabványt) szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosítanak.

1. megjegyzés: Az ML13. fejezet b) pontja magában foglalja a kifejezetten reaktív páncélzathoz vagy katonai óvóhelyek létrehozására tervezett anyagokat.

2. megjegyzés: Az ML13. fejezet c) pontja nem vonatkozik a hagyományos acélsisakra, kivéve, ha az módosításra került vagy úgy tervezték, hogy ellátható legyen, vagy ellátták bármilyen típusú kiegészítő tartozékkal.

3. megjegyzés: Az ML13. fejezet c) és d) pontja nem vonatkozik azon sisakokra, testvédő páncélzatokra és az azokhoz tartozó szerelvényekre, amelyeket azok viselője személyes védelmére tart magánál.

▼ **M4**

4. megjegyzés: Az ML13. pontban meghatározottak körébe kizárólag a kifejezetten bombák hatástalanítását végzők számára tervezett, kifejezetten katonai használatú védősisakok tartoznak.

1. NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A005. pontját.

2. NB: A testvédő páncélzatok és sisakok gyártásához használt »szálalás és rostos anyagok« tekintetében lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C010. pontját.

ML14. **»Kifejezetten katonai gyakorló eszközök« vagy hadgyakorlat forgatókönyvének szimulációjára szolgáló berendezések, szimulátor berendezések az ML1. pontban vagy az ML2. pontban meghatározott bármilyen tüzfegyver és fegyverzet használatának begyakorlására, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és kiegészítő eszközök.**

Műszaki megjegyzés:

»Kifejezetten katonai gyakorló eszközök«: a katonai célú támadás-gyakorló eszközök, a repülésoktató eszközök, a lokátor cél gyakorlóeszközök, a lokátor célpont generátorok, a fegyver irányzó oktató berendezések, a tengeralattjáró elhárító harci eszközök gyakorló eszközei, a repülés szimulátorok (beleértve a pilóták/úrhajósok kiképzésére szolgáló emberméretű centrifugákat), a lokátor oktató berendezések, a műszeres repülés gyakorlását szolgáló oktató berendezés, a navigációs oktató berendezések, a rakétaindítást gyakoroltató berendezések, a célberendezések, a pilóta nélküli (cél) »repülőgépek«, a fegyverzetgyakorló berendezések, a pilóta nélküli »repülőgép« gyakorló berendezés, a mobil gyakorló egységek és a szárazföldi katonai hadműveletek gyakorlására szolgáló berendezések.

1. megjegyzés: Az ML14. fejezet magában foglalja a gyakorló eszközök képkalkotó és interaktív környezeti rendszereit, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakították át.

2. megjegyzés: Az ML14. fejezet nem vonatkozik a kifejezetten vadász és sportfegyverek használatának gyakorlására szolgáló berendezésekre.

ML15. **Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett képkalkotó vagy ezeket zavaró berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek és kiegészítő eszközök az alábbiak szerint:**

- a) rögzítő és képfeldolgozó berendezések;
- b) kamerák, fényképezési és filmfeldolgozó berendezések;
- c) képerősítő berendezések;
- d) infravörös vagy termikus képkalkotó berendezések;
- e) képkalkotó lokátorszenzor berendezések;
- f) az ML15. fejezet a)–e) pontokban meghatározott berendezésekhez tartozó zavaró és zavarás-elhárító berendezések.

Megjegyzés: Az ML15. fejezet f) pontja magában foglalja azon berendezéseket, amelyeket a katonai képkalkotó rendszerek működésének vagy hatékonyságának a csökkentésére, vagy az ilyen csökkentő hatásoknak a minimalizálására terveztek.

1. megjegyzés: Az ML15. pontban a »kifejezetten ezekhez tervezett részegységek« kifejezés kifejezetten katonai felhasználásra való tervezés esetén az alábbiakat foglalja magában:

▼ **M4**

- a) *infravörös képatalakító csövek (távcsövekhez, célzókészülékekhez);*
- b) *képerősítő csövek (távcsövekhez, célzókészülékekhez) (nem elsőgenerációs);*
- c) *mikrosatorna panelek;*
- d) *alacsony fényszinten is működő tv képfelvevő csövek;*
- e) *felderítő rendszerek (beleértve az elektronikus összeköttetés és kiolvasás rendszereit);*
- f) *piroelektromos tv kamera csövek;*
- g) *képalkotó berendezések hűtőrendszerei;*
- h) *fotokróm vagy elektro-optikai rendszerű, villamos kioldású redőnyzárak legfeljebb 100 mikrosec redőnyzárási sebességgel, kivéve azon redőnyzárakat, amelyek nagysebességű kamerák fontos alkatrészei;*
- i) *száloptikai képatalakítók;*
- j) *kompond félvezető fotókatódok.*

2. megjegyzés: *Az ML15. fejezet nem vonatkozik az »első generációs képerősítő csövekre«, vagy a kifejezetten az »első generációs képerősítő csövek« alkalmazásával tervezett berendezésekre.*

NB: *Az »első generációs képerősítő csöveket« alkalmazó fegyver célzókészülékek besorolása tekintetében lásd az ML1. és ML2. pontot, valamint az ML5. fejezet a) pontját.*

NB: *Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 6A002.a.2. és 6A002.b. pontját.*

ML16. **Kovácsolt, sajtolt és más félkész gyártmányok, amelyeket kifejezetten az ML1–ML4., ML6., ML9., ML10., ML12. vagy ML19. pontban meghatározott eszközökhöz terveztek.**

Megjegyzés: *az ML16. fejezet az anyagösszetétel, geometriai méret vagy alkalmazás alapján azonosítható félkész gyártmányokra vonatkozik.*

ML17. **Különbféle berendezések, anyagok és »könyvtárak«, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek a következők szerint:**

- a) önálló alámerülő és víz alatti úszó készülék a következők szerint:
  1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett zárt vagy félig zárt rendszerű (ismételt belégzésű) készülék (azaz kifejezetten nem mágneses kivitelben megtervezve);
  2. a nyitott rendszerű készülék kifejezetten katonai felhasználásra történő átalakításához tervezett részegységek;
  3. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett termékek az önálló alámerülő és víz alatti úszó készülékekhez;
- b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerkezeti felszerelés;
- c) jel elfojtáshoz, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerelvények, bevonatok és eljárások;

▼ **M4**

- d) kifejezetten a harci zónában történő használatra tervezett tábori műszaki eszközök;
- e) »robotok«, »robot«-vezérlések és »végeffektorok«, amelyek a következő jellemzők valamelyikével bírnak:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték;
2. magában foglal hidraulikavezetékek védelmére szolgáló eszközöket a ballisztikai repeszek által kívülről okozott szakadás ellen (pl. öntömítő vezetékek beépítése révén), és 839 K (566 °C) hőmérsékletnél magasabb lobbanáspontú hidraulikafolyadék használatára tervezték; vagy
3. kifejezetten elektromágneses impulzus (EMP) környezetben való működésre tervezték vagy minősítették;

Műszaki megjegyzés:

Az elektromágneses impulzus nem vonatkozik a közelben található berendezés (pl. gépek, készülékek vagy elektronikai berendezés) elektromágneses sugárzása vagy villámlás okozta szándékolatlan interferenciára.

- f) az EU közös katonai listájában meghatározott berendezésekkel, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett »könyvtárak« (parametrikus műszaki adatbázisok);
- g) nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy meghajtó berendezések, amelyek magukban foglalják a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett »atomreaktorokat«, valamint az azokhoz kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy »átalakított« részegységeket;
- h) jel elfojtása érdekében, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett, bevonattal ellátott vagy kezelt berendezés és anyag, amelyet az EU közös katonai listája máshol nem sorol fel;
- i) kifejezetten katonai »atomreaktorok« részére tervezett szimulátorok;
- j) kifejezetten katonai berendezések kiszolgálására tervezett vagy »átalakított« mobil javító műhelyek;
- k) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy »átalakított« harctéri generátorok;
- l) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy »átalakított« konténerek;
- m) komphajók, amelyeket az EU közös katonai listája máshol nem sorol fel, valamint kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hidak és pontonok;
- n) kifejezetten az ML4., ML6., ML9. vagy ML10. pontokban meghatározott termékek »fejlesztéséhez« tervezett kísérleti modellek;
- o) kimondottan katonai felhasználásra tervezett lézer védelmi berendezés (például szem- és érzékelővédelem);
- p) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy »átalakított«, az EU közös katonai listájában máshol említettektől eltérő »üzemanyagcellák«.

▼ **M4**Technikai megjegyzés

1. Az ML17. fejezet alkalmazásában műszaki »könyvtár« (parametrikus adatbázis): a katonai természetű műszaki információk gyűjteménye, amely növelheti a katonai berendezések vagy rendszerek teljesítményét.
2. Az ML17. fejezet alkalmazásában »átalakított«: bármely strukturális, elektromos, mechanikai vagy egyéb változás, amely valamely nem katonai eszközt kifejezetten katonai felhasználásra tervezett eszköz képességeivel lát el.

ML18. Az alábbi gyártóberendezések és azok tartozékai:

- a) kifejezetten az EU közös katonai listájában meghatározott termékek »gyártásához« tervezett vagy átalakított gyártóberendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- b) kifejezetten az EU közös katonai listájában meghatározott termékek tanúsításához, minősítéséhez és vizsgálatához tervezett környezetállósági vizsgáló létesítmények és az azokhoz tervezett berendezések.

Műszaki megjegyzés:

Az ML18. fejezet alkalmazásában »gyártás«: a tervezés, vizsgálat, előállítás, tesztelés és ellenőrzés.

Megjegyzés: Az ML18. fejezet a) és b) pontja a következő berendezéseket foglalja magában:

- a) folyamatos nitrálók;
- b) centrifugális vizsgálókészülék vagy berendezés, amely az alábbi paraméterek bármelyikével rendelkezik:
  1. egy vagy több hajtómotorjának együttes névleges teljesítménye legalább 298 kW (400 LE);
  2. hasznos terhelhetősége legalább 113 kg; vagy
  3. legalább 91 kg hasznos terhelésre ható 8 g vagy nagyobb centrifugális gyorsulást állít elő;
- c) dehidratáló prések;
- d) kifejezetten katonai robbanó- vagy hajtóanyagok sajtolására tervezett vagy átalakított csavaros extruderek;
- e) vágógépek az extrudált rakéta-hajtóanyag méretre vágásához;
- f) legalább 1,85 m átmérőjű, nagy nyomást kibíró (sweetie) tartályok (tumblerek), amelyek tárolókapa-
cитета nagyobb, mint 227 kg;
- g) szilárd hajtóanyagok folyamatos keverésének eszközei;
- h) fluidhajtóanyag-örlöc katonai robbanóanyagok összetevőinek zúzására vagy őrlésére;
- i) az ML8. fejezet c) pontjának 8. alpontja alapján engedélyezés alá vont fémpor gömbösítésének és egységes szemcseméretének egyidejű elérését biztosító berendezések;
- j) az ML8. fejezet c) pontjának 3. alpontjában felsorolt anyagok átalakítására szolgáló konvekciós áramú konverterek.

▼ **M4**

ML19. **Irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek (DEW), kapcsolódó berendezések, vagy ellentévékenység eszközei, és kísérleti modellek a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek részegységek:**

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására tervezett »lézer«-rendszerek;
- b) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására alkalmas részecskesugárzó rendszerek;
- c) a célpont megsemmisítésére vagy célpont támadási célja elérésének megakadályozására alkalmas nagy teljesítményű rádiófrekvenciás (RF) rendszerek;
- d) kifejezetten az ML19. fejezet a)–c) pontjaiban meghatározott rendszerek felderítésére vagy azonosítására, vagy az ellenük való védelemre tervezett berendezések;
- e) az ML19. pontban meghatározott rendszerek, berendezések és részegységek fizikai kísérleti modelljei;
- f) »lézer«-rendszerek, amelyeket kifejezetten a védőeszközök nélküli látószerv – azaz a szabad szem vagy a látást javító eszközzel ellátott szem – maradandó vakságának előidézésére tervezték.

1. megjegyzés: Az ML19. pontban meghatározott, irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek közé tartoznak azok a rendszerek, amelyek képessége az alábbi engedélyköteles eszközök alkalmazásától függ:

- a) elégséges teljesítményű »lézerek« olyan megsemmisítő hatás létrehozására, amely hasonló a hagyományos lőszer pusztítási hatáshoz;
- b) részecskegyorsítók, amelyek pusztító hatású energiával feltöltött vagy semleges részecskesugarat lőnek ki;
- c) nagy löktető teljesítményű vagy nagy átlagos teljesítményű rádiófrekvenciás sugáradók, amelyek kellően intenzív mezőt hoznak létre ahhoz, hogy a távoli célpontban lévő elektronikus áramkört üzemképtelenné tegyék.

2. megjegyzés: Az ML19. fejezet szerint engedélykötelesek az alábbi, kifejezetten irányított energiát kibocsátó rendszerek:

- a) primer energiaforrások, energiatároló, kapcsoló, teljesítmény szabályozó vagy üzemanyag-kezelő berendezések;
- b) célkereső vagy követő rendszerek;
- c) a célpont károsodását, megsemmisítését vagy a célpont támadási célja elérése megakadályozásának megtörténtét felmérő rendszerek;
- d) sugárnyaláb-kezelő, továbbító vagy célmegjelölő berendezés;
- e) gyors sugárnyaláb mozgatására képes berendezés, több célpont elleni gyors műveletekre;
- f) adaptív optikák és fáziskonjugátorok;
- g) áram injektorok negatív hidrogén-ion sugár előállítására;
- h) »úrminősítésű« gyorsító alkatrészek;
- i) negatívionsugár-összpontosító berendezés;
- j) nagy energiájú ionsugár ellenőrzésére és mozgatására szolgáló berendezés;
- k) »úrminősítésű« fémfóliák a negatív hidrogén izotóp sugarak semlegesítésére.

▼ **M4**

ML20. **Kriogén és »szupravezető« berendezések az alábbiak szerint, valamint kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és kiegészítő eszközök:**

- a) kifejezetten katonai földi, vízi, reülógép fedélzeti vagy űrjárművekbe való beépítésre tervezett berendezések, amelyek képesek a jármű mozgása közben 103 K (–170 °C) alatti hőmérsékletet előállítani vagy fenntartani;

Megjegyzés: Az ML20. fejezet a) pontja magában foglalja azon mobil rendszereket, amelyek nem fémes vagy nem villamos vezető anyagokból – például a műanyagok, vagy az epoxigyantával impregnált anyagok – előállított kiegészítő eszközökből vagy részegységekből épülnek fel.

- b) olyan »szupravezető« villamos berendezés (forgógépek és átalakítók), amelyeket kifejezetten katonai földi, vízi, repülőgép fedélzeti, vagy űrjárművekbe való beépítésre terveztek, és amelyek a jármű mozgása közben is működtethetők.

Megjegyzés: Az ML20. fejezet b) pontja nem vonatkozik az olyan egyenáramú hibrid homopoláris generátorokra, amelyek egypólusú normál fémarmatúrával rendelkeznek, és olyan mágneses mezőben forognak, amelyet szupravezető tekercsek hoznak létre, amennyiben a generátorban ezen tekercsek az egyedüli szupravezető elemek.

ML21. **»Szoftver«, a következők szerint:**

- a) kifejezetten az EU közös katonai listáján meghatározott berendezések, anyagok vagy »szoftver« »kifejlesztésére«, »gyártására« vagy »felhasználására« tervezett vagy átalakított »szoftver«;
- b) az ML21. fejezet a) pontjában meghatározottaktól eltérő egyéb speciális »szoftver« az alábbiak szerint:
1. kifejezetten katonai felhasználásra, katonai fegyverrendszerek modellezése, szimulálása vagy értékelése céljára tervezett »szoftver«;
  2. kifejezetten katonai felhasználásra, katonai műveletek modellezése vagy szimulálása céljára tervezett »szoftver«;
  3. hagyományos, nukleáris, vegyi vagy biológiai fegyverek hatásának meghatározására szolgáló »szoftver«;
  4. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett és kifejezetten vezetési, hírközlési, irányítási és hírszerzési (Command, Communications, Control and Intelligence – C₃I) vagy vezetési, hírközlési, irányítási, számítástechnikai és hírszerzési (Command, Communications, Control, Computer and Intelligence – C₄I) rendszer alkalmazások céljára kifejlesztett »szoftver«;
- c) az ML21. fejezet a) vagy b) pontjában nem meghatározott »szoftver«, amelyet kifejezetten arra terveztek vagy alakítottak át, hogy az EU közös katonai listájában nem szereplő berendezések számára lehetővé tegye az EU közös katonai listájában meghatározott berendezések katonai rendeltetésének betöltését.

ML22. **»Technológia« a következők szerint:**

- a) »technológia«, amely az ML22. fejezet b) pontjában meghatározottaktól eltér és az EU közös katonai listáján szereplő termékek »fejlesztéséhez«, »gyártásához« vagy »használatához« »szükséges«;
- b) »technológia« a következők szerint:
1. »technológia«, amely az Európai Unió közös katonai listájában meghatározott termékek teljes gyártási eljárásának tervezéséhez, a részegységek összeszereléséhez és azok működtetéséhez, üzemeltetéséhez és javításához »szükséges« még akkor is, ha a gyártási eljárás részegységei nincsenek meghatározva;

▼ **M4**

2. »technológia«, amely kézfegyverek »fejlesztéséhez« és »gyártásához« »szükséges« még akkor is, ha azt antik kézfegyverek másolatainak gyártására használják;
3. »technológia«, amely az ML7. fejezet a)–g) pontjaiban meghatározott mérgező anyagok, kapcsolódó berendezések vagy elemek »fejlesztéséhez«, »gyártásához« vagy »használatához« »szükséges«;
4. »technológia«, amely az ML7. fejezet h) pontjában meghatározott biopolimerek vagy specifikus sejt kultúrák »fejlesztéséhez«, »előállításához« vagy »használatához« szükséges;
5. »technológia«, amely kizárólag az ML7. fejezet i) pontjának 1. alpontjában meghatározott »biokatalizátoroknak« a katonai hordozóanyagokkal vagy katonai anyagokkal történő elegyítéséhez »szükséges«.

1. megjegyzés: Az EU közös katonai listáján szereplő termékek »fejlesztéséhez«, »gyártásához« vagy »használatához« »szükséges« »technológia« akkor is engedélyköteles marad, ha azt az EU közös katonai listáján nem szereplő termékekre kell alkalmazni.

2. megjegyzés: Az ML22. fejezet nem vonatkozik a következőkre:

- a) azon »technológiák«, amelyek a szükséges minimumot képezik a nem engedélyköteles tételek, illetőleg az engedélyezett kivitelű tételek üzembe helyezéséhez, működtetéséhez, működtetés folyamatos fenntartásához (ellenőrzéshez) és javításához;
- b) azon »technológiák«, amelyek »közhasznú«, »tudományos alapú kutatás« vagy a szabadalmi engedélyekhez szükséges minimum információk;
- c) a polgári közlekedési eszközök folyamatos meghajtásához szükséges mágneses indukcióhoz kapcsolódó »technológiák«.

A LISTÁBAN HASZNÁLT KIFEJEZÉSEK FOGALOMMEGHATÁROZÁSAI

Az alábbiakban találhatóak – betűrendi sorrendben – az ebben a listában használt kifejezések fogalom meghatározásai.

1. megjegyzés: A fogalom meghatározások a lista egészére vonatkoznak. A hivatkozások kizárólag tájékoztató jellegűek, és nem érintik a definícióknak a lista egészében való általános alkalmazását.

2. megjegyzés: Az ebben »A listában használt kifejezések fogalom meghatározásai« című részben szereplő szavak és kifejezések kizárólag akkor értelmezendők a definíciónak megfelelően, ha idézőjelben (»«) állnak. A félidézőjellel jelölt (» «) fogalmak definícióját a megfelelő részhez fűzött műszaki megjegyzés tartalmazza. Egyéb esetekben a szavak és kifejezések általánosan elfogadott (szótári) jelentésükben értelmezendők.

- ML10. **»A levegőnél könnyebb légi járművek«:**
hőlégballonok és léghajók, amelyek emelkedésükhöz forró levegőt vagy a levegőnél könnyebb gázokat – például héliumot vagy hidrogént – használnak.
- ML8. **»Adalékanyagok«:**
robbanóanyagokban, azok tulajdonságainak javítása céljából használt anyagok.

▼ **M4**

- ML17. **»Atomreaktor«:**
 a reaktortartályon belül lévő vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó egységek, az a berendezés, amely a magban a teljesítményszintet szabályozza és azok a komponensek, amelyek általában a reaktormag primer hűtőközegét foglalják magukban, azzal közvetlenül érintkeznek vagy azt szabályozzák.
- ML11. **»Automata parancsnoki és vezetési rendszerek«:**
 Olyan elektronikus rendszerek, amelyeken keresztül a vezetés alatt álló hadműveleti, harcászati kötelék, egység, hajó, alegység vagy fegyverek hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információt betáplálják, feldolgozzák és továbbítják. Ezt a katonai vezető szerv feladatainak támogatására tervezett számítógépes és egyéb speciális hardver felhasználásával végzik. Az automatikus parancsnoki és vezetési rendszerek fő funkciói a következők: az információk hatékony automatikus gyűjtése, tárolása és feldolgozása; mindazon körülmények és helyzet bemutatása, amelyek hatással lehetnek a harc előkészítésére és megvívására; a művelet céljának és pillanatnyi állásának megfelelően a harcászati és hadműveleti számvetések elvégzése az erőforrásoknak a harccsoportok vagy hadrendi elemek vagy a harctéren telepített erők közötti megosztása céljából; a művelet vagy harc időtartama alatt bármikor helyzetértékeléshez és döntéshozatalhoz szükséges adatok előkészítése; a műveletek számítógépes szimulációja.
- ML7., 22. **»Biokatalizátorok«:**
 egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz, vagy egyéb biológiai vegyületekben használt enzimek, amelyek a vegyi harcanyagokhoz (CW) kötődnek és lebontásukat gyorsítják.

Műszaki megjegyzés:
 »Enzim«: egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz használt »biokatalizátor«.
- ML7., 22. **»Biopolimerek«:**
 az alábbiak szerinti biológiai makromolekulák:
 a) egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz használt enzimek;
 b) monoklonális, poliklonális vagy nem idiotipikus ellenanyagok;
 c) különleges módon tervezett vagy feldolgozott receptorok.

Technikai megjegyzés
 1. »Nem idiotipikus ellenanyagok«: olyan ellenanyagok, amelyek más ellenanyagok konkrét ellenanyag-megkötő helyeihez kötődnek.
 2. »Monoklonális ellenanyagok«: olyan proteinek, amelyek egy ellenanyag-megkötő helyhez kötődnek, és amelyeket egy sejtklón állít elő.
 3. »Poliklonális ellenanyagok«: olyan proteinek keveréke, amelyek egy ellenanyag megkötő helyhez kötődnek, és amelyeket egynél több sejtklón állít elő.
 4. »Receptorok«: olyan biológiai makromolekuláris szerkezetek, amelyek képesek ligandok megkötésére, amelyek megkötése hatással van fiziológiai funkcióikra.
- ML15. **»Első generációs képerősítő csövek«:**
 elektrosztatikus fókuszú csövek, amelyekben a ki- és bemenetnél multialkáli fotókatódból (S-20 vagy S-25) készült optikai vagy üveglemez került felhasználásra, azonban mikrocsatornás lemezeket nem tartalmaznak.

▼ **M4**

- ML8. **»Energiahordozó anyagok«:**
olyan anyagok vagy keverékek, amelyek a tervezett felhasználásukhoz szükséges energia kibocsátása céljából kémiai reakcióba lépnek. A »robbanóanyagok«, »pirotechnikai eszközök« és »hajtóanyagok« az energiahordozó anyagok alosztályait képezik.
- ML7. **»Expressziós vektorok«**
genetikai anyagnak a fogadósejtbe történő bejuttatására használt hordozók (például plazmid vagy vírus).
- ML21., 22. **»Fejlesztés«:**
kapcsolódik a sorozatgyártást megelőző valamennyi szakaszhoz, mint például: tervezés, tervezéskutatás, tervezéselemzések, tervezési koncepciók, a prototípusok összeszerelése és vizsgálata, kísérleti gyártási tervek, tervezési adatok, a tervezési adatok termékké történő átalakításának folyamata, konfigurációs tervezés, integrációtervezés, tervrajzok.
- ML21., 22. **»Felhasználás«**
Üzemeltetés, üzembe helyezés (a helyszíni üzembe helyezést is beleértve), folyamatos üzemben tartás (ellenőrzés), javítás, nagyjavítás és felújítás.
- ML18., 21., 22. **»Gyártás«:**
valamennyi gyártási fázis vagyis: tervezés, gyártás, integrálás, összeszerelés, ellenőrzés, tesztelés, minőségbiztosítás.
- ML8. **»Hajtóanyag«:**
olyan anyagok vagy keverékek, amelyek kémiai reakcióba lépve – ellenőrzött ütemben – nagy mennyiségű forró gázt állítanak elő mechanikai munka végzése céljából.
- ML7. **»Háborús felhasználáshoz igazított«:**
olyan átalakítás vagy szelektálás (mint a tisztaság, eltarthatósági idő, fertőzőképesség, terjedési jellemzők vagy az UV-sugárzással szembeni ellenálló-képesség megváltoztatása), amelynek célja, hogy növelje az ember- vagy állatveszteséget, rombolja a berendezéseket, vagy kárt tegyen a természetben vagy a környezetben.
- ML22. **»Közhasznú«:**
olyan »technológia« vagy »szoftver«, amelyet a továbbterjesztésére vonatkozó korlátozás nélkül tettek közzé.
Megjegyzés: szerzői jogi korlátozások nem gátolják, hogy a »technológia« vagy »szoftver« a »közhasznú« tárgykörébe tartozzon.
- ML9., 19. **»Lézer«:**
komponensek olyan részegysége, amely mind térben, mind időben olyan koherens fényt biztosít, amelyet stimulált sugárzás-kibocsátással erősítenek fel.
- ML4., 8. **»Pirotechnikai eszközök«:**
szilárd vagy folyékony üzemanyagok és oxidáló szerek keveréke, amely amikor begyűjtják, egy energiát termelő kémiai folyamaton megy keresztül szabályozott arányok mellett azért, hogy megfeleljen időkéssedelmet hozzon létre, vagy hőmennyiséget, zajt, füstöt, látható fényt vagy infravörös kisugárzást gerjesszen. A piroforok a pirotechnikai eszközök egyik olyan alosztályát képezik, amelyek nem tartalmaznak oxidálószeret, levegővel érintkezve azonban spontán gyulladnak.
- ML4., 10. **»Polgári repülőeszköz«:**
a polgári repülésügyi hatóságok által közzétett, a repülésre való alkalmasságot minősítő listákban felsorolt »repülőeszközök«, amelyek kereskedelmi, polgári, belső és külső útvonalakon repülhetnek, vagy polgári, magán- vagy üzleti célokra használhatók.

▼ **M4**

- ML8.   **»Prekurzorok«:**
 robbanóanyagok gyártásához használt különleges vegyi anyagok.
- ML8.,
 10., 14.   **»Repülőgép«:**
 merevszárnyas, csuklósszárnyas, forgószárnyas (helikopter),
 döntött rotoros vagy döntött szárnyas légi jármű.
- ML8., 18.   **»Robbanóanyagok«:**
 olyan szilárd, folyékony vagy gáz-halmazállapotú anyagok vagy
 anyagok keverékei, amelyek robbanófejekben elsődleges, indító-
 vagy főtöltetként, valamint rombolások és egyéb alkalmazások
 során történő felhasználásukkor robbanást okoznak.
- ML17.   **»Robot«:**
 esetleg folyamatos működésű vagy pontról pontra mozgatható
 manipulációs mechanizmus, amely szenzorokat is alkalmazhat,
 és rendelkezik az alábbi jellemzők mindegyikével:
- a) többfunkciós;
- b) képes anyagok, részegységek, szerszámok vagy különleges
 eszközök beállítására vagy orientálására, háromdimenziós
 térben történő változtatható mozgások révén;
- c) három vagy több zárt vagy nyitott hurkos szervoeszközt foglal
 magában, amelyek léptető motorokat is tartalmazhatnak; és
- d) rendelkezik a »felhasználó által programozható« tanít/vissza-
 játszik módszerrel vagy elektronikus számítógéppel, amely
 lehet programozható logikai controller, azaz mechanikai
 beavatkozás nélküli.

Megjegyzés: A fenti meghatározás nem foglalja magában az
 alábbi eszközöket:

1. olyan manipulációs mechanizmusok, amelyeket
 csak kézzel vagy távoperátorral lehet irányítani;
2. állandó sorozatú manipulációs mechanizmusok,
 amelyek mechanikusan rögzített programozott
 mozgások szerint működő automatizált mozgó
 eszközök. A programot mechanikusan korlá-
 tozzák a rögzített, de állítható ütközők, pl.
 csapok vagy bütykök. A mozgások sorrendje és
 a pályák vagy szögek megválasztása mecha-
 nikai, elektronikus vagy elektromos úton nem
 változtatható, illetve nem is cserélhető;
3. mechanikai vezérlésű, változtatható sorrendű
 manipulációs mechanizmusok, amelyek a
 mechanikusan rögzített programozott mozgások
 szerint működő automatikus mozgó eszközök. A
 programot mechanikusan korlátozzák a rögzí-
 tett, de állítható ütközők, pl. csapok vagy büty-
 kök. A mozgások sorrendje és a pályák vagy
 szögek megválasztása a rögzített programsémán
 belül változtatható. A programséma változtatása
 vagy módosítása (pl. a csapok átállítása vagy a
 bütykök cseréje) egy vagy több mozgási tenge-
 lyen csak mechanikai műveletek révén történik;
4. nem szervovezérlésű, sorrendmanipulációs
 mechanizmusok, amelyek mechanikusan rögzí-
 tett, programozott mozgások szerint működő
 automatizált mozgó eszközök. A program változ-
 tatható, de a folyamat csak a mechanikusan
 rögzített elektromos bináris eszközről vagy állít-
 ható ütközőkről kapott bináris jel hatására
 halad tovább;

▼ **M4**

5. *Descartes-féle koordináta manipulátor rendszerként definiált rakódódaruk, amelyeket függőleges elhelyezett tárolórekeszek integrált részeként alakítottak ki, és e rekeszek tartalmának tárolás és kirakodás céljából történő elérésére szolgálnak.*

- ML13. **»Szálás vagy rostos anyagok«:**
többek között:
- folytonos monofil szálak;
  - folytonos cérnák és előfonatok;
  - szalagok, szövetek, kusza fonatok és paszományok;
  - vágott szálak, szálkötegek és koherens szálú végek;
  - bármilyen hosszú, egykristályos vagy polikristályos túkristályok;
  - aromás poliamid pép.
- ML10. **»Személyzet nélküli légi jármű« (»UAV«)**
minden olyan »repülőgép«, amely a fedélzeten mindennemű emberi jelenlét nélkül képes a repülés megkezdésére, valamint az irányított repülés és navigálás fenntartására.
- ML21. **»Szoftver«:**
bármilyen tényleges hordozóra rögzített, egy vagy több »program« vagy »mikroprogram« gyűjteménye.
- ML20. **»Szupravezető«:**
olyan anyagok (fémek, ötvözetek vagy vegyületek), amelyek elveszítik minden elektromos ellenállásukat, azaz végtelen elektromos vezetőképességgel rendelkezhetnek, és igen nagy elektromos áram átvitelére alkalmasak Joule-hő keletkezése nélkül.
Egy »szupravezető« anyag »kritikus hőmérséklete« (más kifejezéssel átmeneti hőmérséklete) az a hőmérséklet, amelyen az anyag az elektromos egyenárammal szemben minden ellenállását elveszíti.
Műszaki megjegyzés:
Az anyag kritikus »szupravezető« állapotát a »kritikus hőmérséklet«, a kritikus mágneses mező – amely a hőmérséklet függvénye – és a kritikus áramsűrűség jellemzi, amely azonban a mágneses mezőtől és a hőmérséklettől egyaránt függ.
- ML22. **»Szükséges«:**
a »technológia« tekintetében a »technológiának« az ellenőrzés alá eső működési szint, jellemzők vagy funkciók eléréséért vagy meghaladásáért felelős része. Az ilyen »szükséges technológia« több termék részét is képezheti.
- ML22. **»Technológia«:**
A termékek »fejlesztéséhez«, »gyártásához« vagy »felhasználásához« szükséges egyedi információ. Ez az információ lehet »műszaki adat« vagy »műszaki támogatás«.
Technikai megjegyzés
1. A »műszaki adat« lehet tervrajz, terv, ábra, modell, formula, táblázat, gépészeti terv és specifikáció, kézikönyv és útmutatás, akár írásban, akár más adathordozón, például mágneslemezen, mágnesszalagon vagy csak olvasható tárbán rögzítve.
2. A »műszaki támogatás« lehet útmutatások, készségek, képzés, a munkával kapcsolatos ismeretek átadása vagy konzultációs szolgáltatás. A »műszaki támogatás« magában foglalhatja a »műszaki adatok« átadását is.

▼ **M4**

- ML7. **»Tömegoszlító harcanyagok«:**
 olyan anyagok, amelyek – a tömegoszlítási célra történő tervezett felhasználásuk során – rövid idő alatt az emberi érzékszervek irritációját vagy a fizikai funkciók zavarát okozzák, amely hatások az anyagoknak való expozíció befejeződését követően rövid időn belül megszűnnek. A könnygáz a »tömegoszlító harcanyagok« egyik fajtája.
- ML22. **»Tudományos alapkutatás«:**
 kísérleti vagy elméleti munka, melynek alapvető célja új ismeretek megszerzése jelenségek vagy megfigyelhető tények alapelveiről, és elsődlegesen nem meghatározott gyakorlati cél vagy szándék elérésére irányul.
- ML17. **»Üzemanyagcellák«**
 olyan elektrokémiai eszköz, amely képes egy külső forrásból kapott üzemanyag kémiai energiáját közvetlenül egyenárammá átalakítani.
- ML11. **»Űrhajó«:**
 aktív és passzív műholdak és űrszondák.
- ML19. **»Űrminősítésű«:**
 olyan termék, amelyet úgy terveztek és gyártottak, hogy alkalmas legyen – illetve amelyet sikeres tesztelést követően olyannak minősítettek, mint amely alkalmas – a Föld felszíne felett 100 kilométernél nagyobb magasságon való működésre.
Megjegyzés: Az, hogy egy konkrét eszköz tesztelés révén űrminősítést kap, még nem jelenti azt, hogy az ugyanazon gyártási sorozatból vagy modellszériából származó más eszközök is »űrminősítésűek«, hacsak nem tesztelték külön azokat is.
- ML17. **»Végeffektorok«:**
 fogószerszámok, aktív szerszámgységek és minden egyéb olyan szerszám, amelyet a »robot« manipulátorkar végén lévő alaplapra erősítenek.
Műszaki megjegyzés:
»aktív szerszámgységek«: valamely munkadarab hajtóerejét vagy munkaenergiáját biztosító, vagy azt érzékelő eszközök.